NAUJIENOS

Į LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXIV | Price 20 c. | Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, December 14, 1978 | 286

BAIGS RUOŠTI IZRAELIO - EGIPTO SUTARTI

P. STRAVINSKAS

ĮSPUDŽIAI IŠ VLIKO SEIMO (1)
SUSITIKIMAS SU IDĖJOS DRAUGAIS

Gerokai šaltą šio mėnesio 9-tosios — tai praeito šeštadienio rytą, Chicagoje, miesto centre, Pick-Conkres viešbučio salėje, susirinko apsčiai lietuvių į šiemetinės LIKo sesijos pirmąjį posėdį, kuriame dalyvavau ir aš, kaip VLIKo seimo atstovas, nors seime jaučiausi nedrąsiai, kalbėjau tik du kartu — kartą, matot ,"slaptame" posėdyje, savo noru, ir kartą "iš pareigos", viešame. Daugiausia tik klausiausi, ką kiti, už mane drąsesni kalba, sekiau kitų "susipratimus" ir nesusipratimus, ir dabar noriu čia pasidalinti su "Naujienų" skaitytojais savo tais seiminiais įspudžiais. Pirmiausia gal pradėsiu nuo savo susitikimo su bendros idėjos draugais, kuriais aš laikau visus tuos, kurie gyvena bendra laisvinimo idėja. O tokie buvo visi, susirinkę į minėtą VLIKo šiemetinės sesijos pirmąjį atidaromąjį posėdį, tiek seimo atstovai, tiek ir visi seimo svečiai.

Man įspudingas susitikimas buvo su iš toli atvykusiais VLIKo veikėjais, ypač gi mano kolegomis teisininkais ir kitais mano dar iš anksčiau pažįstamais ir draugais.

Pirmasis tokių man labai artimų draugų, net iš artimiausiųjų, mane 1941 metais išgelbėjęs nuo išvežimo į Sibiro tremtį buvo kolega Bronius Bieliukas, tais metais buvęs Sovietų nusavinto Žemės Banko valdytojas, priėmęs mane, kaip ir daugelį kitų tokių, kaip aš, lietuvių, ypač teisininkų, to Banko tarnybon ir neišdavęs deportacijai. Mano susitikimas su juo po keliasdešimts metų nesimatymo buvo labai įspudingas, tiesiog jaudinantis. Jį aš laikau savo geriausiu draugu, nežiūrint to, mes esame skirtingų pasaulėžvalginių įsitikinimų ir politinių pažiūrų, net labai skiriamės ir savo pažiūromis į VLIKą bei paties laisvinimo darbo metodus.

Malonus buvo mano pasisveikinimas ir su kolega Dr. Br. Nemicku, nežūrint to, kad jis mano kaikuriais straipsniais "Naujienose" (apie jį ir kol. V. Vaitiekūną) labai nepatenkintas, o ir aš toli esu nuo jo savo pažiūromis į jo be pagrindo kritikuojamą Ameriką ir į Helsinkio aktą, kurį jis interpretuoja taip, kaip ir sovietų despotas Brežnevas. Turime ir daugiau nuomonių skirtumų, bet tas nekliudė mums draugiškoje atmosferoje pasikeisti mintimis, nors vieną kartą, tai jau paskutinio sesijos posėdžio belaukdami, palietus jau labai jautrų klausimą, susikirtome dargi ir prie kitų, kiek aštriau, bet ir tas mudviejų neišskyrė, iš gerų draugų nepadarė priešais ar nedraugais. Dr. Br. Nemickas yra daug davęs VLIKui anksčiau, tikriausia, jis duos jam daug ir toliau.

Labai malonus, nors ir trumpas buvo mano pasikalbėjimas ir su prof. Domu Krivicku, su kuriuo tekdavo susitikti ir Lietuvoje, valstybės Taryboje, kur aš buvau jos referentu, o jis jos bendradarbiu. Kartu su juo nedirbau, nes jis dirbo tarptautinės teisės srityje, o aš civilinėje. Tik žinau, kad Taryba jį labai augštai vertino ir jis jai daug davė. Jis ir dabar daug davė mūsų VLIKui, ypač ruošiantis Belgrado konferencijai. Jo pagalba VLIKui bus labai reikalinga ir ruošiantis Madrido konferencijai.

Labai gerą įspudį man padarė ir dabar, rodos, jau seniausias, t. y., daugiausia metų VLIKe išdirbęs ir visą savę jam atsidavęs valstiečių liaudininkų veikėjas Juozas Audėnas, labai malonus pasikalbėjime, tiesus, atviras, nuoširdus savo žodžiu. Kiek jis yra davęs VLIKui, tą liudija jo straipsniai apie VLIKą ir jo biografinės žinios Liet. Enciklopedijoje. Linkėjimai jam neapleisti savo VLIKo ir toliau.

Su Dr. K. J. Valiūnu pasikalbėjimo seime neturėjau, tik pasisveikinome — ir viskas. Šia proga betgi negaliu praleisti ir jo neatsigeru žodžiu apie jo jau ilgesnio laikotarpio vadovavimą VILKui, su dideliu pasiaukojimu dirbusiam jame, nežiūrėdamas to, kad kartas VLIKas gal ir nebuvo toks, koks turėjo būti, tik ne dėl jo pirmininko kaltės. Su savo tikruoju idėjos broliu ateitininku St. Lušiu KLIko seime taip ir neteko pasikalbėti. Apie jį vis tekdavo girdėti nugirsti ly ir kritikos balsų, bet r je, kaip vakar telefoniniame, pasikalbėjime su juo pačiu ir su LKDS vadovybės žmonėmis išsiaiškinau, tie gandai nepagrįsti. Jis yra dabar savo amžiumi ir veikla VLIKe vienas iš seniausių, turi daug nuopelnų VLIKui ir savo partijai. Linkėjimai ir jam tokia pat energija ir pasiaukojimu tęstį savo darbą toliau.

(Bus daugiau)

CASTRO KALĖDINĖS DOVANOS

Kubos prezidentas Fidelis Castro baigė derybas su ir padarė sutartį su savo tremtiniais dėl 3,600 politinių kalinių paleidimo. Castro paskelbė sąrašą paleidžiamų 400 kalinių ir pranešė, kad Čilė sutiko priimti net 1,500 kalinių. Tokia sutartis tarp revoliucinės valdžios ir jos politiniu emigrantų ir tremtinių nors labai retas ar pirmas toks įvykis, turi ta gerąją pusę kad duoda progą susijungti jėga perskirtoms šeimoms.

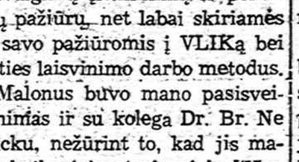

KALENDORĖLIS

Gruodžio 14: Otilija, Jonas nuo Kryž., Žvangutė, Trainaitis.

Saulė teka 7:09, leidžias 4:20.

Oras saulėtas, vėjuotas.

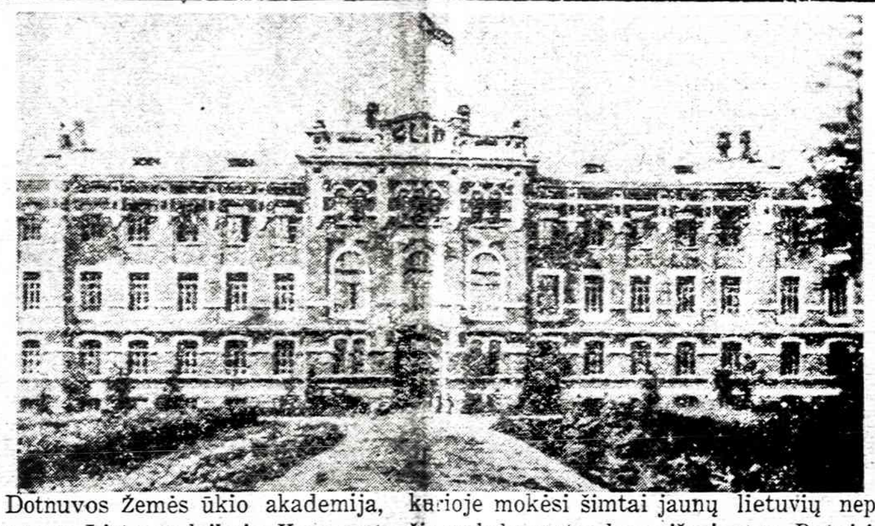

Dotnuvos Žemės ūkio akademija, kurioje mokėsi šimtai jaunų lietuvių nepriklausomos Lietuvos laikais. Karo metu šis mokslo centra buvo išgriautas. Rytoj įdėsime tos pačios akademijos karo metų vaizdą. Nuotrauką paskolino buvęs akademijos mokinys Juozas Lapinskas.

NELEIDO TRIUŠMADARIAMS ARDYTI IRANO SOSTINĖS TVARKOS

Kariai nustatė, kad iš Irano saugumo sklido gandai ir priešui naudingos žinios

TEHERANAS, Iranas. — Didžioji dviejų milijonų demonstracija pamažu skirstosi iš sostinės ir ramiai bei tvarkingai keliauja namo. Pačioje sostinėje neįvyko nei vieno didesnio susirėmimo tarp demonstrantų tvarką prižiūrinčių įvairių Irano kariuomenės dalinių. Toliau nuo sostinės esančiuose miesteliuose įvyko keli kruvini susirėmimai, kurių metu buvo kelios dešimtys aukų. Įdomu, kad pačioje sostinėje didelė demonstrantų dauguma neleido provokatoriams sukelti bereikalingų susirėmimų su kariuomenės daliniais.

Irano žvalgyba netvarkinga

Irano kariuomenės daliniai nustatė, kad Irano saugumas netvarkingai registravo incidentus ir nesuugojo nuo nepageidaujamų elementų. Svarbios saugumo žinios buvo prieinamos žymiai didesniam tarnautojų skaičiui, negu reikia. Svarbios saugumo žinos buvo skleidžiamos ne tik po miestą, bet pasiekdavo ir užsienesaugojo nuo nepageidaujamų nius. Saugumo pareigūnai prisipažino, kad žinių saugojimas nebuvo pavyzdingai tvarkomas, nors atsakingi pareigūnai turėjo reikalingas instrukcijas.

Šalinamos nepasitenkinimo priežastys

Gen. Ožeri, atsistojes vyriausybės priešakin, ėmėsi žingsnių pašalinti nepasitenkinimo priežastis. Pirmiausia, jis nustatė, kad sovietų valdžia finansavo fanatikus mulas. Chomeini ir teikė nurodymus, kaip geriau ardyti visuomeninę tvarką. Kariai nustatė, kad aukšti valstybės pareigūnai pavogė 25 milijonus dolerių už valstybės parduodamus degalus. Kariai nustatė, kad buvęs aukštas valstybės pareigūnas palaikė ryšius su mulu Chomeini, kuris iš Irako siuntinėjo žinias prieš šachą ir amerikiečius. Irano karo vadovybė ir įvairios kariuomenės rušys palaiko dabartinį šachą. Premjeras pareiškė, kad jis nesirengia pasitraukti, jeigu pats šachas jam to nepasakys.

PREZIDENTAS CARTERIS NORI TVARKOS

Prezidentas Carteris pareiškė, kad dabartinė Irano vyriausybė ir pats šachas turi pilniausią Amerikos pasitikėjimą ir sunkioje valandoje amerikiečiai yra pasiryžę padėti vyriausybei ir šachui. Prezidentas nenori, kad svetimos valstybės įtakos, pinigai ar agentai nulemtų nepriklausomos valstybės likimą. Prezidentą smarkiai paveikė, sovietų valstybės agentų įsikišimas į Irano vidaus reikalus. Užsienio valstybės neprivalo bandyti ardyti kitos valstybės tvarkos ir ieškoti būdų nepriklausomai valstybei pavargti. Šis prezidento Carterio pareiškimas labai teigiamai paveikė vyriausybės narius. Dabar bus imamasi priemonių pastoviai taikai ir tvarkai įvesti Irane. Karo vadovybė nelies ne tik patiems iraniečiams, susirišusiems su užsieniečiaais, ardyti tvarkos. Vyriausybė jau yra suėmusi kelis šimtus fanatiškų mulų ir geroką skaičių kraštą važinėjančių šeichų ir kurstančių ramius gyventojus prieš šachą ir dabartinę vyriausybę.

— Berlynas nuvažiavęs Henry Kisingeris pareiškė, kad jis labiausiai bijo naujo karo, kuris netrukus taps atominiu karu. Vokiečiai nepatenkinti tokia baime.

— George Dune, tarybos pirmininkas, pareiškė, kad jis dar kartą vetuos tarybos narių paskeltas algas, kai nutarimas jam bus pasiųstas.

— Valdžia traukia teisman visą eilę bendrovių dėl taksų. Jos nesi;.

JAV POLITIKA NAMIE IR UŽSIENY

WASHINGTON. — JAV-bių ekonominei padėčiai sustiprinti, kaip viduje taip užsieniuose turės būti per[illegible] ekonominė [illegible], pareiškė senatorius Frank Church (D-Ida), būsimas naujoje Kongreso [illegible] joje Užsienių Reikalų [illegible]meto pirmininkas

Church pasakė kad pasitenkins kad būtų ratifikuota "[illegible]mina" ginklų apribojimo sutartis su Sovietų Sąjunga ir nuodugniau patikrinama svetimoms valstybėms teikiama pagalba Senatorius prikaišioja kad nuo 1945 metų belenktyniuodamos su Sovietais dėl globalinės galybės Jungtinės Valstybės neteko savo ekonominio pranašumo pasaulyje.

AZIJOS GYVENTOJAI BĖGA NUO KOMUNISTŲ SIAUBO

GENEVA. — Indokinijos pabėgėlių konferencija baigėsi antradienį gaudami Vakarų valstybių pasižadėjimą trumpam laikui padidinti kvotas, bet nenutarus kaip sustabdyti tą iš komunistų užvaldytų Azijos Pietryčių kraštų bėgančių žmonių tvaną. Jungtinės Valstybės ir kiti Vakarų kraštai prižadėjo papildomai $10 milijonu Jungtinių Tautų Pabėgėlių Komisijai, kad ji galėtų be pertraukos tęsti šalpos darbą bent iki kito (next) vasario mėn. galo.

PATRICIA HEARST NESIJAUČIA KALTA

St. Rapaek, Cal. Patricia Hearst visai nesijaučia kalta už įvykiusus po josios pagrobimo. Ji buvo suimta, kalinama, šjuokiama, niekinama, prievartaujama ir nieko negalėjo daryti. Simbiozinės armijos vadas davė jai Tanios vardą ir įsakinėjo ką ji turi daryti. Ji nesanti apsakinga už Tanios veiksmus. Ji pareiškė, kad ne ji sukūrė "Tania", ji nenorinti nešti jokios atsakomybės. Ji dalyvavo banko užpuolime, buvo nufotografuota su šautuvu rankose. Ji privalo atlikti teisėjo paskirtą šešių metų bausmę. Simbiozinės armijos vado žinioje ji išbuvo 10 mėnesių.

IŠSKLAIDĖ MINTĮ, KAD EGIPTAS NENORI TAIKOS SU IZRAELIU

Vance tarėsi su Dajanu, dalyvavo Goldos Meyr laidotuvėse, susitarė su Sadatu

KAIRAS, Egiptas. — Nepaprastai judrus paskutinėmis dienomis sekretorius Cyrus R. Vance aptarė pačius pagrindinius reikalus su Egipto prezidentu Anwar Sadatu ir pareiškė įsitikinimą, kad taikos sutartis bus aptarta ir pasirašyta. Sekretorius turėjo progos aptarti reikalą su abiejų pusių atstovais o trečiadienio rytą dar kartą kalbėjosi su Egipto prezidentu Sadatu.

Nebuvo spaudai pranešta, bet tuo tarpu sekretorius Vance susitiko su Izraelio užsienio reikalų ministeriu Dajanu ir išsiaiškino pačius svarbiausius nesusipratimus. Gen. Dajanas, turėdamas galvoje prezidento Sadato tokį kietą užsispyrimą dėl Gazos ir kairiojo Jordano kranto palestiniečių, manė, kad Egiptas iš viso nenori pasinaudoti Izraelio siūlomomis nepaprastai geromis Sinajaus atidavimo sąlygomis.

Kada sekretorius Vance atskrido kelioms valandoms į Izraelį dalyvauti buvusios premjerės laidotuvėse, tai jis buvo aukšto Izraelio pereigūno paklaustas ar Egiptas vis dar tebenori taikos su Izraeliu. Sekretorius Vance visai nedvejodamas atsakė, kad taip. Ne tik prezidentas Sadatas, bet ir visa dabartinė Egipto vyriausybė siekia taikos ir nori galimai greičiau pasirašyti taikos sutartį.

Izraelis negali suprasti, kaip prezidentas Sadatas, gavęs Izraelio pranešimą apie jų nutarimą atšaukti kelis paskutinius reikalavimus, pasiūlė Egiptui nekelti naujų reikalavimų, bet pasitenkinti anksčiau aptartais ir sutartais, tai prezidentas Sadatas tuo pasiūlymu nepasinaudojo. Izraelis pranešė kad jis nedarys jokių nuolaidu taikos reikalu, o Sadatas vistiek reikalavo, kad Gazos ir Jordanijos palestiniečių klausimas būtų šioje sutartyje užfiksuotas ir kad jis turėtų būti pildomas. Izraelis nesuprato, kad Egipto santykiams su kitomis arabų valstybėmis palestniečių klausimo sprendimas yra būtinas reikalas.

Vance turėjo progos išsikalbėti su Dajanu ir kitais Izraelio atsakingais pareigūnais. Jis prijėjo įsitikinimo, kad kliutys taikos sutarčiai baigti ir pasirašyti galėtų bendrame posėdyje išlygintos ir taikos sutartis laiku pasirašyta. Prezidentas Sadatas sutiko su šiomis išvadomis ir jis yra pasiruošęs susitikti su atsakingais Izraelio pareigūnais ir baigti užsitęsusias taikos derybas.

Abejojama, ar galės susitarti iki gruodžio 17 dienos, bet tą simbolinę dieną sekretorius Vance tikisi pasiekti tikslo ir sutartį pasirašyti. Visi kiti klausimai jau anksčiau buvo aptarti ir išpagrindų išnagrinėti. Dalimi aptartas ir palestiniečių klausimas, bet liko prikergti prie pasirašomos sutarties laikas pagrindiniams palestiniečių klausimams spręsti. David vasarvietėje ir šiuo reikalu buvo susitarta, bet į ruošiamą sutartį Izraelis nenorėjo šio klausimo įrašyti. Dabar Izraelis sutinka ir šią datą įrašyti.

CHICAGOS "VANDALAI" KRIMINALO SKANDALAI

Praėjusi savaitgalį būrys beveik jau subrendusių, , daugumoje 17-16 mečių bernų įsilaužę į Farnsworth mokyklą 5414 N. Linder Avenue, apiplėšimu, padegtu gaisru ir baldų bei reikmenų sužallojimu padarė už $20.000 nuostalių. Šeši iš tų "vandalų" greit buvo policijos surasti ir areštuoti, bet 2 septyniolik kamečiai; 2 šešliolikiniai tebesislapstė. Piktadariai greit buvo surankioti kuomet rezidentai, pamatė mokykloje prasidedantį gaisrą, pašaukė policiją ir ugniagesius, kurie vieną "vandalą" pastebėjo dar prie mokyklos ir sučiupo.

NAUJAS ANTIBIOTIKAS VAISTAS NUO INFEKCIJŲ

CHICAGO. — Naujas daug žadantis vaistas — antibiotikas, ligoninėse sekmingai panaudotas prieš įvairias infekcijas (apkrėtmus) pasirodė tiek sekmingas vaistas kad daugiau 89 nuošimčius vartotojų visiškai pagydė arba žymia dalimi pagerėjo ir kai Chicago Sun-Times praneša, vaistas antibiotikas, pavadintas Metoxxin, šią savaitę paleidžiamas į rinką publikai.

Pacientu kuriems Metoxii paskelbėjo, buvę rimtai sergančių kvėpavimo taku, šlapumo trakto uždegimu, kraujo apnuodijimu ir plaučių votimis.

Merck Sharp ir Dohme Research Laboratories darbuotojai tiki kad Motoxin galbūt pasiradys geru ginklu kovoje su įvairių rūšių bakterijomis, kurios apsiprato su antibioikais ir jų nebebijo.

Metoksinas pirma nusilpnna li

Aiškinama kad antibiotikas gų bakterijų celių "sienas" ir silpnoms nebeatlaikant spaudis vidaus eksploduoja (susprigineja).

GRĖSIA KINIJOS — VIETNAMO KARAS

TOKIO. — Japonijos žinių agentūra Kyodo praneša iš Pekino, kad Kinija griežtu tonu perspėjo Vietnamą grasindama karu, pabrėždama kad yra pasiruošusi bet kokios invazijos atveju smogti atgal ir "priešą visiškai sunaikinti".

"Vietnamas (pavirto) Azijos Kuba", pasakė du kinų valdžios viršūnių pareigūnai griežčiausiai pasmerkdami Hanojaus (Vietnamo) režimą.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ. Raštus siųsti: 1616 So. 49 Ct., Cicero, Ill. Redakcinė komisija: ST. JUŠKĖNAS, A. PLEŠKYS, A. REPŠIENĖ, J. VAIČIŪNAS

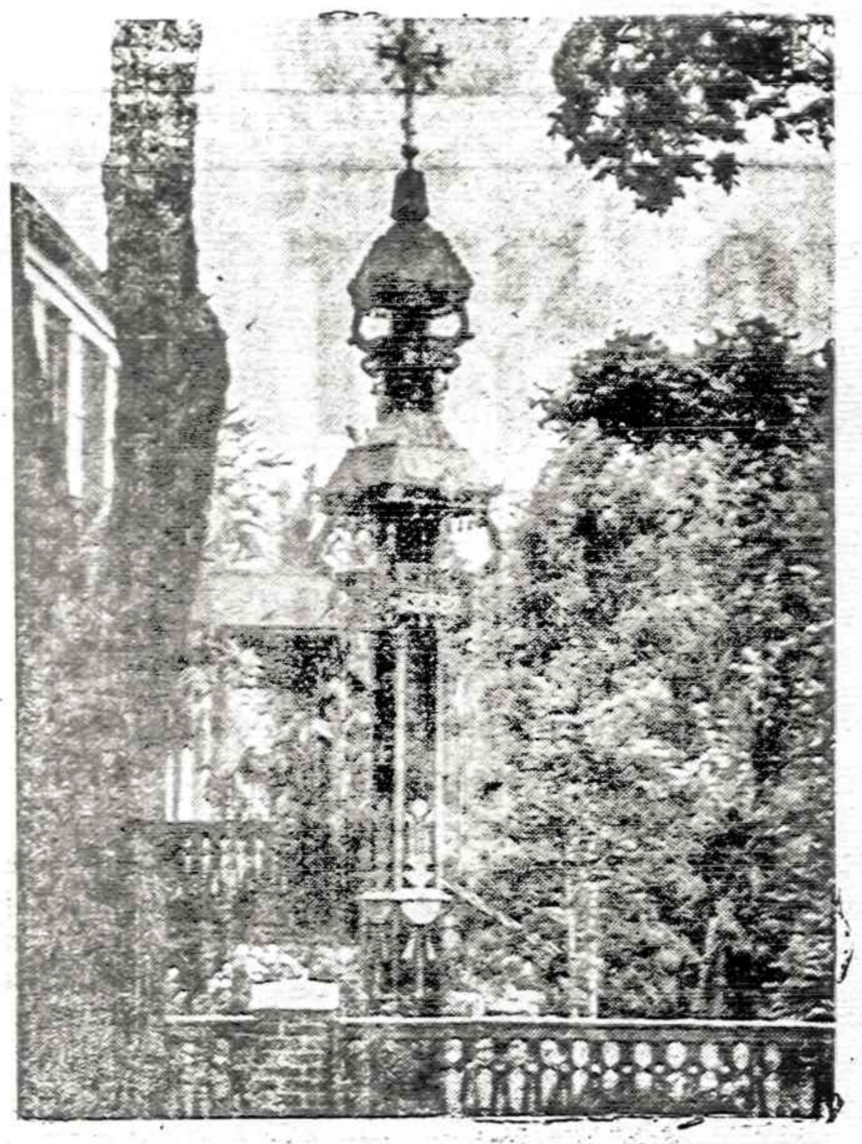

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

KALĖDŲ ŽIBURIAMS SUŽIBUS...

Kas tą naktį Betliejuje įvyko viršija žmogaus galią žodžiais išsakyti. Žmonių kalbos žodžiai nėra taip gilūs, kad galėtų atskleisti visoje didybėje Kalėdų stebuklo gelmes . . . Ir kiekvienas toks žmogaus bandymas žmonių kalba išsakyti tik dar daugiau aptamsina, negu kalėdinės šviesos tikrovę atskleidžia. Kalėdos nėra legenda, nei romantiškai idilija.

Ir kam Kalėdos yra tik legenda, o ne žmonijos Išganytojo Gimtadienis, tam ir kalėdinis džiaugsmas užgęsta kartu užgęstant kalėdinių eglučių žvakelėms. O kai prarandama Kalėdų prasmė, tada jau bet kokia kalba apie Kalėdas yra tik tušti žodžiai.

Kalėdų prasmę autentiškai paskelbė angelas. Jis skelbė Betliejaus piemenims: "Štai skelbiu jums didį džiaugsmą. Jūs rasite Kūdikį vystykluose paguldytą!" Taip didysis istorinis įvykis, kuris mus pažadina iš kasdienybės, atveria plačius akiračius, įkvėpia aukai, atgaivina darbui sujungia kovai. Ir ta mūsų pilkoji žemė pavirsta lyg naujų kraštu . . . Kalėdų žiburiams sužibus sugrįžtame į praeitį ir iš naujo gimsta mūsų širdyje ryžtas ateities ir dabarties darbams. Nuobodi kasdienybė pasitraukia į šalį ir atsiskleidžia mūsų širdis šviesai, džiaugsmui, grožiui, ir meilei. Tie žiburiai, kurie šviečia languose, byloja, kad žmogaus širdis turi šviesti meilės ugnimi ir šildytų ir guostų visus.

Tokių šviesos asmenybių šiandien ypač ilgisi žmonija. Kadangi šiesdien pasaulyje jau per daug tamsos, per daug kančios ir ašarų. Per daug egoizmo, per daug dvidešimtame amžiuje vergijos, kacetų. Bet kodėl pasaulyje tiek daug tamsos? Ten tamsa viską nusiaubia, kur nėra Kristaus, ten kur nėra Kalėdų, tada ten nėra ramybės, vilties ir meilės.

Betliejaus angelai giedojo: "Taika žmonėms ant žemės!" Ir koks šiendien slykštus taikos prasmės išniekinimas. Šiaudien priespauda yra vadinama taika. Okupacija mažų tautų, žiauriu teroru sutrypimas žmogaus teisių, apgaulė, troškimas laisvės smurtas vis tai yra vadinama taikos vardais. Kiek daug šiandien kalbama ir rašoma apie taiką, bet visos kalbos yra ne kas kita kaip didžioji veidmainystė. Pavergtieji užuot sulaukę laisvės, sulaukia tik vergijos prailginimo.

Juk tai tik veidmainystė, kai ant atominių fabrikų šviečia aukštai iškelta kalėdinė žvaigždė, o minėtų fabrikų fasaduose blykčioja kalėdinių lempučių šviesos. Kalėdine šviesa bandoma užmaskuoti baisius, masinėms žmonių žudynėms gaminančius ginklus. Ar tai ne šlykšti veidmainystė, kai komunistinis agresorius pavergęs kraštą, prigrūdęs nekaltų žmonių kalėjimus, bei kacetus, kuriems Kalėdų šventasis Vakaras yra tamsus, kaip tamsi naktis. Ir tos nelaimingos aukos užuot kalėdinio džiaugsmo springsta ašaromis. Mintims grįžtame į vergijos prislėgtą tėvynę ir jungiamės su savo broliais ir sesėmis, kuriems laužant Kūčių plotkelę riedės veido skruostais graudi ašara . . .

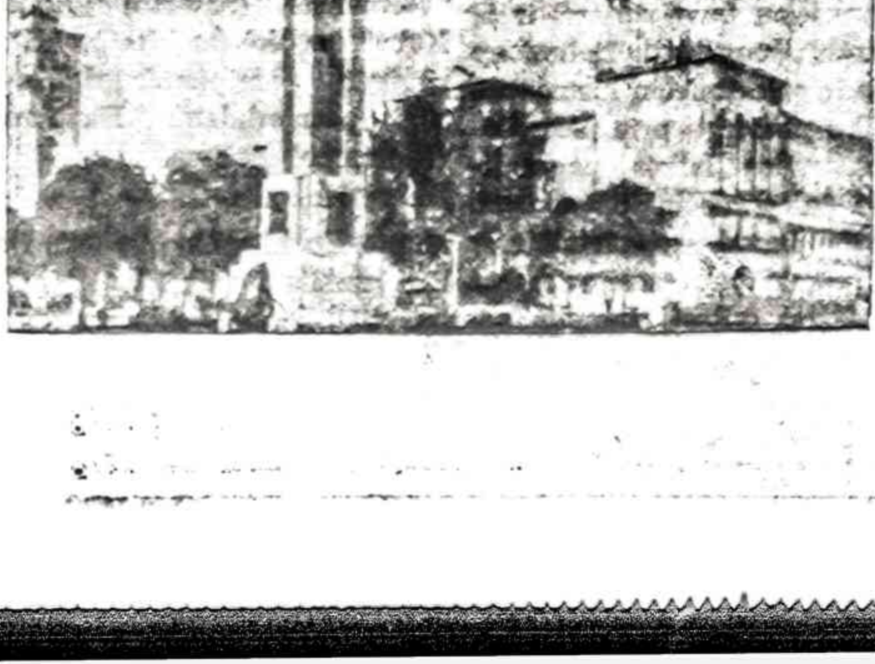

PAVYKĘS LB MARQUETTE PARKO APYL. SUSIRINKIMAS

LB Marquette Parko Apylinkės Valdyba gruodžio mėn. 3 dieną sukvietė metinį apylinkės susirinkimą. Laikas lyg ir neįprastas nes metiniai susirinkimai šaukiami po Naujų metų. Tačiau valdyba galvojo, kad gal gamtos sąlygos bus geresnės, šiuo metu susirinkimą šaukiant.

Deja, pasitaikė labai blogas oras. Nenumatytas sniegas, slidžios gatvės daug ką atbaidė, tačiau Šv. Mergelės Gimimo parapijos salėn suplaukė apie dvejetas šimtų apylinkės narių ir svečių.

Visai punktuališkai susirinkimą pradėjo pirmininkas Jonas Vaičiūnas, salėje, papuoštoje neseniai įsigytomis Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Buvo prisiminti minutės atsistojimu mirę apylinkės lietuviai.

Į darbo prezidiumą pirmininkas pasiūlė visiems žinomą pedagogą, gimnazijų direktorių, paskaitininką, publicistą Igną Serapiną, o sekretoriuti — žinomą veikėją Grožvydą Giedraitytę. Susirinkimas triukšmingai (visuotinu plojimu) priėmė abu kandidatus.

Džiugu, kad susirinkiman atsilankė patys didieji LB vadovai: Garbės Pirmininkas dr. Z. Danilevičius, Tarybos Pirm. A. Juškevičius ir CV Pirm. dr. V. Dargis. Jie sveikino apylinkę, o Juškevičius dar priminė, kad gruodžio 16 dieną Tautiniuose namuose šaukiamas LB Tarybos, apylinkių valdybų ir apylinkių atstovų susirinkimas. Visi kviečiami atsilankyti, o po susirinkimo bus bendros Kūčios, kuriose visi kviečiami dalyvauti. Pabrėžė, kad susirinkiman kviečiami svečiai.

Dr. V. Dargis kalbėjo apie bylą teisme. Pareiškė, kad byla atidėliojama, bet nėra motyvų, kad bylą, laimėtų anoji pusė, nes teisė ir tiesa yra mūsų. Advokatai pirmaeiliai.

Dr. Z. Danilevičius, kaip paprastai, uždegė visus savo trumpu sveikinimu.

Ir Cicero LB apyl. pirm. ST. Pranskevičius buvo čia.

Su dideliu dėmesiu susirinkimas išklausė valdybos pranešimus. Pirm. J. Vaičiūnas trumpai ir aiškiai išdėstė valdybos nuveiktus darbus nuo sausio mėnesio. Priminė, kad kaip tik sukanka penkeri metai, kada buvo prie parapijos pastatytas stulpas Lietuvos vėliavai, pritariant klebonui kun. A. Zakarauskui. Įsigytos vėliavos, kurios keliamos svarbiomis progomis. Buvusi opozicija — girdi, daug stulpų vėliavoms Čikgoje yra. Tačiau Vaičiūnas atsakęs, kad tik ant šio stulpo Lietuvos vėliava keliama.

Toliau Vaičiūnas peržvelgė visą veiklą: valdybos narė T. Serapinienė suorganizavo dainininkų būrelį, kurį paruošia ir jam akomponuoja jauna lietuvaitė muzikė Kristina Griniūtė. Būrelis jau keletą kartų pasirodė prieš visuomenę, net ir "Naujienų" metiniame baliuje. Valdyba remia būrelį, prideda ir Cicero LB valdyba.

A. Juškevičiaus pavykusi paskaita apie LB negeroves, Vasario 16 minėjimas, keliant vėliavas ir dalyvaujant užsakytose pamaldose, taip pat, dalyvavimas bendrame minėjime su vėliavomis Marijos mokyklos salėje. Kalantos ir kitų susideginusių paminėjimas parapijos salėje, sutraukęs apie 250 lietuvių, programą atliekant dainininkų būreliui, o paskaitą skaitant I. Serapinui. Ir programą ir paskaitininką susirinkusieji labai šiltai priėmė. Akademinė Serapino paskaita buvo reto lygio.

Genocido paroda, pasak Vaičiūno, buvo pats sunkiausias darbas. Ji buvo išstatyta parapijos salėje Birželinių įvykių proga. Ji buvo išstatyta svarbiausia dėl to, kad būtų duodamas atkirtis netiesai, kad lietuviai ėjo su naciais. Mat, parodos eksponatai kalba ir prieš bolševikus ir prieš nacius. Parodą aplankė daug vietinių amerikiečių o ir jų spauda paminėjo ir dėjo nuotraukas iš parodos.

Pavergtų tautų savaitės proga, dalyvauta didmiestyje budėjimas.

Rugsėjo 8 minėjimas surištas su parapijos atlaidais. Keltos vėliavos ir organizuotai eita į šventovę pamaldų. Labai gražiai pasirodė ponios ir panelės tautiniais drabužiais. Jų buvo apie 30. Didžiausias nuopelnas p. D. Tričienės, kuri visomis progomis suorganizuoja ponias ir paneles. Taip pat, didelė padėka priklauso visoms moterims, kada reikia, ateinančioms parodyti savus tautinius drabužius.

Atlaidų eiseną taip pat papuošė 30 tautinių kostiumų.

Teikta parama radio stotims ir laikraščiams, remiantiems mūsų reikalus, taip pat, parapiai.

Ir valdybos nariai, ir prijaučiantieji daug rašė LB temomis.

Būta 9-nių valdybos posėdžių. Jokių nesusipratimų: visi valdybos nariai buvo vienodos minties. Valdyba nuo kadencijos pradžios pasiliko ta pati: J. Vaičiūnas, J. Bagdžius, J. Kreivėnas, I. Petrauskas, S. Kaulėnienė, T. Serapinienė, N. Abromas, B. Sebastijonas, K. Brazienė, ir dar pakviestas valdybon G. Mališauskas.

Kitus reikalus aptarė vykd. vicepirm. J. Bagdžius. Jis paaiškino apie rudens balių Šaulių namuose, davusį daugiau kaip 700 dol. pelno. Prašė, kad kitais metais dar daugiau susirinktų. Palietė Marquette Parko bylą, tardamas, kad advokatai skiria CV bylą nuo Marquette Parko. Bylą kėlėme ne mes, bet jie norėdami atimti mums LB vardą, nors mes turime visus teisėtumo dokumentus. Plačiau paminėjo spaudos žmones, keliančius mūsų mintis spaudoje ir juos paprašė atsistoti, kad susirinkimas galėtų matyti mūsų spaudos bendradarbius.

Abu valdybos pranešimai buvo stipriai nuploti, kaip ir iždininko I. Petrausko iždo pranešimas. Būta priekaišto, kad valdyba nebuvo sudariusi sąmatos, tačiau Petrauskas ir kiti atsakė, kad tas dalykas nebuvo ir nėra galimas.

Dėl pakvitavimų, J. Petrauskas atsakė, kad turėtų būti paruošta bendros kvitų knygelės Centro valdybos, o dabar naudoja senas kvitų knygeles.

Kontrolės komisijos vardu K. Povilaitis pranešė, kad viskas rasta bepriekaisto, o iš protokolų paaiškėjo, kad valdybos atlikti darbai dideli: siūlė su pakyrimu priimti metinę apylinkės veiklą, kas ir buvo padaryta.

Dar buvo padaryta priekaištas, kodėl šiais metais kasoje mažiau pinigų, negu buvo pernai. Pirm. Vaičiūnas atsakė, kad jei gu nebūtų reikėję duoti CV 700 dolerių teismo reikalams, pinigų būtų buvę daugiau.

Susirinkimui pirmininkavo I. Serapinas pasigėrėtinai. Dėl to susirinkimas netruko nė dviejų valandų.

Lietuvos Himnas užakcentavo patriotiško susirinkimo pabaigą.

Vald. Inf.

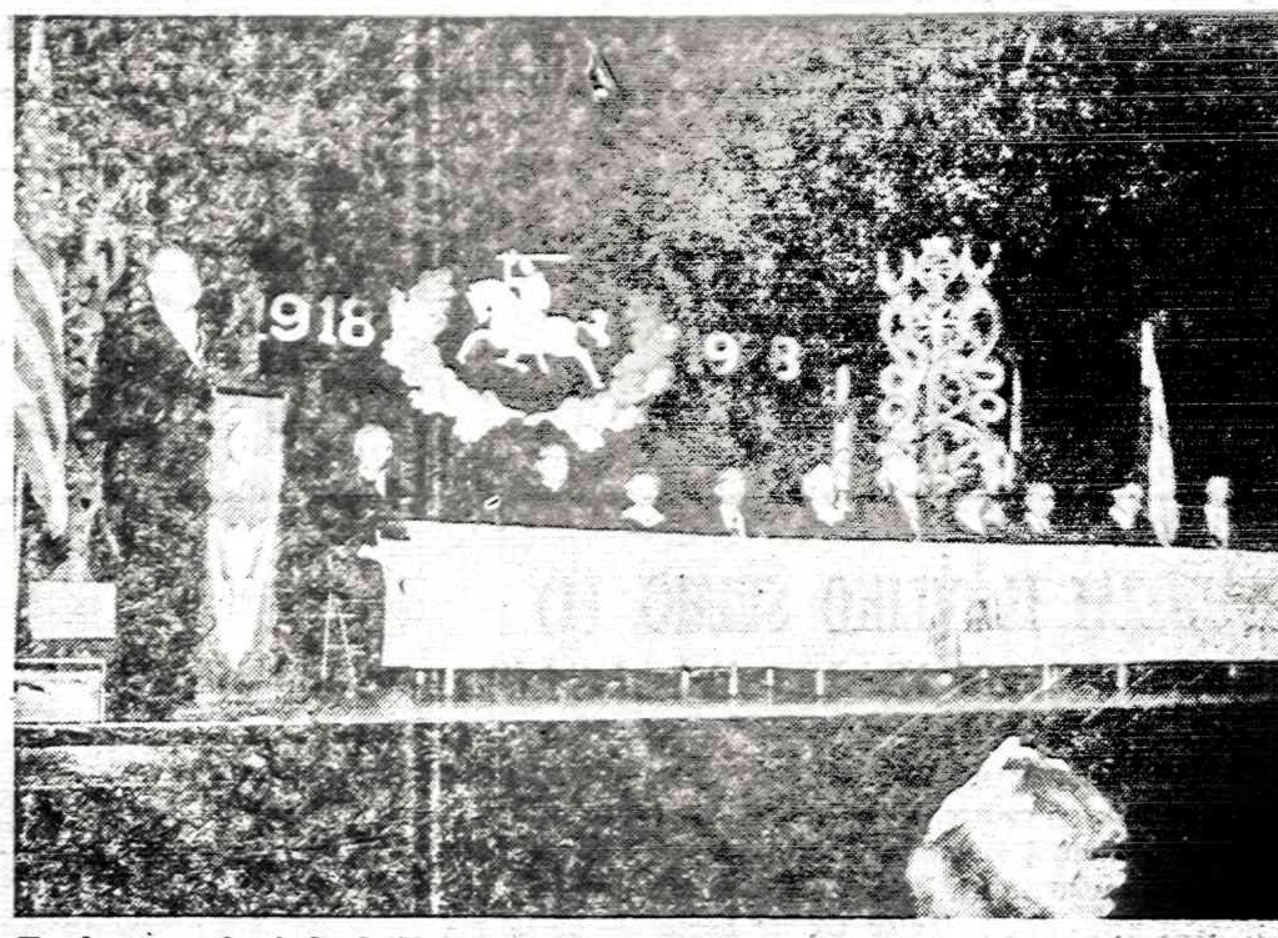

Tenka pastebėti, kad "Draugo" dienra ščio moderatorius plačiomis ir ilgomis redaktoriaus žirklėmis iškirpo dr. V. Dargio pavardę iš dienraščiui pateikto profesionalo ir profesionaliai aprašyto šio įvykio reportažo. Ši nuotrauka yra gyvas liudininkas, kad dienraštis "Drauags" veda sp audos cenzūrą, žaloja demokratinių laisvių principą.

N. Lietuvos Kariuomenės atkūrimo šešiasdešimtmečio sukakties minėjimo iškilmės, prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo, Chicagoje, 1978. XI. 26 d. Prie paminklo, su vėliavomis Vytauto Didžiojo ir Nemuno rinktinių šauliai-lės. Kap. A. Juškevičius, LKVS Ramovės Chicagos skyriaus pirmin., praveda iškilmes.

Dr. V. Dargis, R. LB. c.v. pirm., sako sveikinimo kalbą, N. Lietuvos Kariuomenės atkūrimo šešiasdešimtmečio sukakties minėjime, įvykusiame, š. m. lapkr. mėn. 25 d., J. C.

Kur tie sustoję laikrodžiai?

(Tęsinys)

Tomo Venclovos atsakymas - Jo teigimu, kultūrinę veiklą plėsti ir lietuvybę išlaikyti yra būtina, jei išeivija nori ne šiaip sau vegetuoti, o atlikti rimtesnę

(Nukelta į 6-tą psl.)

JAV. REGISTRUOTOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE

J. A. V. R. L. Bendruomenės Tarybos narių suvažiavimo įvykstančio 1978 m. gruodžio mėn. 16 d. Liet. Tautiniuose Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.) Suvažiavimo Darbotvarkė:

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMO DIENOTVARKĖ

J.A.V. R.L.B. Tarybos narių suvažiavimo, įvykstančio 1978 m. gruodžio mėn. 16 d. Liet. Tautiniuose Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.)

Darbotvarkė:

1. 9.00 - 10.00 val. atstovų ir svečių registracija.
2. 10.00 val. Suvažiavimo atidarymas - Andrius Juškevičius.
   a) Amerikos Himnas
3. Invokacija - kun. kan. V. Zakarauskas
4. Mirusių narių pagerbimas.
5. Sveikinimai.
6. Darbo prezidiumo, sekretoriato ir komisijų sudarymas

Komisijos:

a) registracijos
b) rezolucijų
c) spaudos
d) vakarienės - Kūčių

7. J.A.V. R. LB Tarybos narių pereito suvažiavimo protokolo skaitymas - A. Repšienė
8. Paskaita: - A.L.B. - nės skilims ir gairės ateities veiklai - A. Juškevičius ir dr. V. Plioplys.
9. Pranešimai:
   a) Tarybos prezidiumo,
   b) Centro valdybos,
   c) Apygardų pirmininkų ir
   d) Apylinkių bei Seniūnijų pirmininkų.
10. Diskusijos dėl pranešimų.
11. Tarybos Statuto K-jos pranešimas.
12. Rezoliucijų priėmimas.
13. Klausimai ir sumanymai.
14. Suvažiavimo uždarymas - Lietuvos Himnas.

Pastaba:

Registracijos mokestis ir priešpiečiai - $5.00.

Priešpiečiai tarp 1 ir 2 val. dieną.

Vakarienė - Kūčios 7 val. vakaro Liet. Tautiniuose Namuose.

ANDRIUS JUŠKEVIČIUS
J.A.V.R. LB-nės Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

A. REPŠIENĖ
J.A.V.R. LB-nės, Tarybos Prezidiumo Sekretorė

APIE LIETUVIŲ LITERATŪROS FENOMENĄ JURGĮ GLIAUDĄ

Jurgis Gliauda

Jurgis Gliauda jau yra gavęs 13 literatūros premijų. Jų dauguma už romanus. Tokio fenomeno lietuvių literatūroje dar nėra buvę.

Labai pelnytas gerbiamo rašytojo J. Gliaudos pagerbimas įvykdytas Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūrio 1978. XII. 2 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Atsilankė daug literatūros mylėtojų.

Vakaro programą-akademiją pradėjo p. Kungys, pakvietęs solistę Oną Pliuškonienę iš Filadelfijos padainuoti. Akomponavo Raimonda Apeikytė.

Rašytoja Alė Rūta gražiai, ramiai paskaitė jos parengtą įdomią rašytojo J. Gliaudos apžvalgą. Įnešė apsčiai naujų minčių, gražių nagrinėjimų, analizių ir bendrai šviesios spalvos į didžiojo rašytojo kūrybą. Neten ka abejoti, jos pranešimas bus paskelbtas ir tuo duos papildomų mąstymų mūsų pagarbaus rašytojo atminimui.

J. Gliaudas kūrybos gražiai paskaitė Dailia askalienė ir Saulius Matas bei Manfredas Prišmantas.

Savo kūrybos pirmoje dalyje Jurgis Gliauda padeklamavo savo poezijos, dažnokai atsiųstos dar jam gyvenant Šveicarijoje ir paskelbtos įvairioje Amerikos lietuvių spaudoje. Visų mielai priimta.

D. Mackialienė paskaitė ištrauką iš naujai premijuoto J. Gliaudos romano "Perlojos respublika". Gabalėlis nuostabiai meniškas, šiltas, žėrintis meninėmis vertybėmis. Toji knyga būsianti išleista 1979 metų pavasarį.

Įdomiausias buvo paties autoriaus pasisakymas apie savo kūrybos eigą, kas sukelia stimulą rašyti, ir apie ką. Be kitko, vieną jo knygą premijavus, vienes vertinimo komisijos dalyvis (Ben. Babrauskas) tarė, jei rankraštis pasirodys esantis Jurgio Gliaudos, tai jis, nuėjęs į kitą kambarį, pasikars.

Visi įkalbėjimai ir programa įrašyta į garso juostas. Reikėtų dabar perrašyti ir paskelbti, kad kokios nelaimės ar laiko kandys nesunaikintų.

Lietuviškos spaudos knygnešys Los Angeleje Vacius Prižgintas pardavinėjo laureato rašytojo knygas. Nemaža nusipirko, autorius gražiai įrašė, pasirašė.

Atskirai buvo išdėstyta Jurgio Gliaudos knygų ir kai kurių raštų paroda. Su nuostaba apžiūrėta, gėrėtasi.

Rašytojas Jurgis Gliauda yra visų lietuvių grupių bei politinių partijų mylimas žmogus.

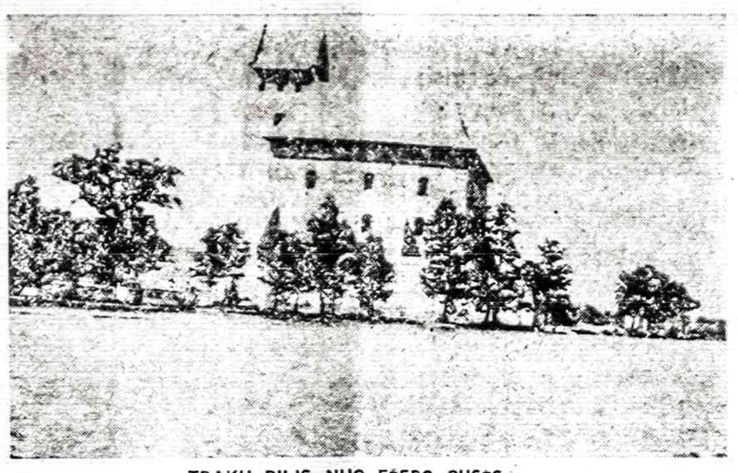

TRAKŲ PILIS NUO EŽERO PUSĖS

E. JASIŪNAS

75 METAI NUO PIRMOJO BROLIŲ WRIGHT'Ų SKRIDIMO

Šiemet visas pasaulis, o ypatingai JAV, švenčia 75 metų sukakti nuo pirmojo motorizuoto skridimo, brolių Wright'ų įvykdyto 1903 metų gruodžio 17 dieną Kill Devil Hills (4 mylios į pietus nuo Kitty Hawk), N. Carolinoje. Ši svarbi sukaktis bus atžymima paskaitomis, minėjimais, parodomis. Daugelis valstybių išleido specialius pašto ženklus, o JAV paštas išleido net du skirtingus 31 c. vertės oro pašto ženklus, vaizduojančius brolius Wilbur ir Orville, ir jų pirmąjį skirdimo aparatą "Flyer". Pirmojo skridimo vietovėje gruodžio 17 d. įvyks didelės iškilmės.

Truputis istorijos

....Žmogus, žiūrėdamas į grakštų paukščių skraidymą, ir pats trokšdavo skraidyti. Jau graikų mitologijoje skaitome apie Delalą ir jo sūnų Ikarą, bandžiusius sparnų pagalba pabėgti iš nelaisvės Kretos saloje. Jiedu prie rankų vaško pagalba prisilipinę plunksnas ir skridę. Ikaras tėvo nepaklausęs, peraukštai iškilęs, saulė ištirpinusi jo sparnų vašką, plunksnos pabirę, ir jis nukritęs į jūrą ir paskendęs.

Jau viduramžiuose genialusis Leonardo da Vinci, mokslinių pastabumu tyrinėjo paukščių skridimą, ir buvo išradęs netgi propelerį ir parašiutą. XVIII amžiaus pabaigoje prancūzams broliams Mongolfier išradus orpūsles ir broliams Balloon (iš čia ir vardas "balionas") jas patobulinus, senos žmogaus svajonės skristi pradėjo pildytis. Dar vėliau, šioms orpūslėms buvo duodama cigaro forma ir pritaikomi propeleriui sukti varikliai. Pradėta skraidyti nevien kur vėjas nuneš, bet ir norima kryptimi.

Pailgos orpūslės vėliau buvo sutvirtinamos griaučiais. Iš čia kilo vardas "dirižablis". Šiuos dirižablius vokietis grafas Zeppelin labai ištobulino. Lietuvių kalboje žodis cepelinas tiek įsipilietino, kad šeimininkės net pailgus mėsa pildytus virtinius pradėjo vadinti "cepelinais".

Visi šie lengvesni už orą, vairuojami, motorizuoti prietaisai lietuvių kalboje yra vadintini orlaiviais. "Orlaivis" žodžio prasmė yra skirtinga nuo lėktuvo, helikopterio, autožyrė ir kitų už orą sunkesnių skridimo prietaisų.

Broliai Wright'ai

Svarbiausiu šio šimtmečio epochiniu įvykiu yra laikytinas brolių Wright'ų įvykdytas pirmasis motorizuotas skirdimas. Wilbur buvo gimęs 1867 m. New Castle, Indianoje, o Orville - 1871 m. Dayton, Ohio.

Apie 1885 metus šie broliai pradėjo skaityti apie vokiečių sklandymo pioniearius Lilienthal'io atsiekimus. 1893 m. jiedu Dayton mieste įsteigė dviračių remonto ir prekybos įmonę. Lilienhal'is 1896 m. žuvo sklandytuvo nelaimėjo, ir ši žinia brolius Wright'us labai paveikė.

Neužilgo broliai susipažino su prof. Octave Chanute, kuris ilgai stebėdavo žuvėdrų skriejimus prie Michigano ežero, išilgai ten esančių smėlkopių (sandūnų). Vėliau Chanute pats konstruodavo sklandytuvus, ir patsai nuo tų smėlkopių sklandydavo. Jo garbingam atminimui, vidurkelyje tarp Chicagos ir Urbanos įsteigta orinių pajėgų bazė buvė pavadinta jo vardu.

Wright'ai pradeda statyti sklandytuvus, lėktuvus, ir patys juos išbando

....Broliai Wright'ai pradėjo statyti panašius į Chanute tipo dvisparnius sklandytuvus, ir ieškojo tinkamos vietos jiems išbandyti. Iš JAV meteorologijos biuro jie sužinojo, kad palankiausia vieta jų eksperimentams būtų Kitty Hawk, N. Carolinoje, prie pat Atlanto vandenyno esančiose smėlio kopose (labai panašiose į Lietuvos Kuršių Nerijos kopas E.J.). Ten ir vėjai pučia pastovaus stiprumo ir krypties, ir nukritus su sklandytuvu į minkštą smėlį buvo mažesnis pavojus susižeisti.

Wright'ų sklandytuvai turėjo gilumos vairą priekyje (taigi aerodinamišku atžvilgiu buvo labai nepastovūs), o posūkio vairą užpakalyje. Posūkius galėdavo atlikti tik atitinkamai pariesdami sparnų galus. Pilotas gulėjo gulščias, ant apatinio sparno.

1900 m. broliai nuvyko į Kitty Hawk. N. C. kur pirmuosius bandymus atliko su bepiločiu sklandytuvu. Grįžę namo, per rudenį ir žiemą jie pasistatė jau žymiai didesnį ir geresnį sklandytuvą, ir sekančią vasarą savo bandymus darė jau Kill Devil Hills, apie 4 mylios į pietus nuo Kitty Hawk, patys vairuodami. Čia jie pastebėjo, kad Lilienthal'io aprašytos teorijos nebuvo tikslios, todėl grįžę į Dayton jie patys pasistatė vėjo tunelį ir darė aerodinaminius bandimus. Dar sekančiais, 1902 metais, bandymai su sklandytuvais davė jau žymiai geresnius rezultatus. Beliko į sklandytuvą įtaisyti variklį, propelerių sukimui.

Sekančios žiemos metu, su savo dirbtuvės mechaniko pagalba, jie pastatė vandeniu aušinamą 4 cilinderių variklį, 12 arklio jėgų, ir jį įmontavo į naujai pastatytą skridimo aparatą, kurį jie pavadino "Flyer" Šio lėktuvo sparnų ilgis buvo 12.29 m, liemens ilgis 7.41 m, aukštis 2.82 m. tuščias svėrė 274 kg. Variklis per dviračio grandinės pavarą suko du propelerius. Vietoj ratų turėjo pavažas.

(Bus daugiau)

IMPORTANT NEWS FOR

BACKACHE SUFFERERS!

MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain reliever per dose to relieve backache.

To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM Tablets. Take only as directed.

No. 79

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios padarys bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina $5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina $5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiais viršeliais. 336 psl. Kaina $6.00. Minkštais virš. $5.00

Prof. Vacl. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl., viršis — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00; II dalis, 225 psl., viršis — $3.00, minkštais viršeliais $2.00

Henrikas Tomas — Tamošiauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina $6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina $3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. $3.00

M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 233 puslapiai $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-8100

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beįsikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naučakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių. 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autorius pastabumą neapgauna Intumisto ir agitpropo propaganda bei užnuskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE, 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiliepiant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar pinigines perlaidą.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Tutoraičio jaunas dienas ir suskrūpinimą. $3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui iškleisti mažutį deimantu spindintį žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Valčiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. $3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $5.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 8-ji lyrikos knyga. 186 psl. $5.00.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIO. Eilės, 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 186 psl. $5.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poemos, 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar pinigines orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos plotuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:

In Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months. $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy.

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
trims mėnesiams	$10.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Kitose JAV vietose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$ 9.00
vienam mėnesiui	$ 3.00

Kanadoje:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Užsieniuose:

metams	$34.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nemicko giesmelė sugiedota

Br. Bronius Nemickas, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas, paskutiniu metu tvarkęs visus bėgiamousius VLIKo reikalus. Chicagoje sušauktoje metinėje VLIKo konferencijoje skaitė pagrindinį VLIKo numatomą veiklos planą. Jis įtikino buvusią VLIKo vadovybę, kad pats svarbiausias VLIKo veiklos klausimas yra pagrindinės žmogaus teisės ir Madrido konferencija.

Reikia manyti, kad VLIKo vadovybė šį klausimą svarstė dar prieš konferenciją ir paruošė reikalingas instrukcijas ir susitarė su Dr. Nemickų, kad jis šiuo svarbiu klausimu paruoš pagrindinę konferencijos paskaitą. Joje turėjo būti pasisakyta, kas pagrindinių žmogaus teisių klausimu iki šio meto VLIKo buvo padaryta ir kas planuojama daryti ateityje. Neturime tikslių žinių, kas Dr. Nemicką pakvietė skaityti pagrindinę paskaitą VLIKo konferencijai, bet galima sutikti, kad kvietėjų galėjo būti ir jis pats. Būdamas VLIKo vicepirmininkas, tvarkęs visus VLIKo reikalus, jis galėjo pats pasisiūlyti skaityti paskaitą suvažiavusiems atstovams.

Konferencijos prezidiumas buvo paskyręs Dr. Nemicko paskaitai pusketvirtos valandos. Dr. Nemickas, visai neskubėdamas, galėjo paruoštą paskaitą paskaityti ir leisti suvažiavusiems atstovams padaryti kelias pastabas. Kelios galvos visuomet yra geriau, negu viena. Kartais ir viena galva gali toliau numatyti, negu kelios, bet lietuviai tokių galvų veik neturi. Jie daugiau padaro ir teisingesnius sprendimus suformuluoja, kai susirenka kelios galvos, ne viena. Tiktai nelaimei VLIKo suvažiavimo prezidiumas laiką gerokai nukirpo. Pirmininkas paskelbė dvidešimties minučių pertrauką kažkokiam reikalui savyje aptarti, bet vėliau paaiškėjo tos 20 minučių užsitęsė veik iki dviejų valandų. Laikas paskaitai gerokai sutrumpėjo ,o konferencijos dalyviams visai nebuvo laiko tuo reikalu pasisakyti. Beliko tik 8 minutės, nes reikėjo apleisti salę lygiai šeštą valandą vakaro. Kitos salės konferencijai tęsti ir paklausimams paruošti jau nebebuvo.

Pats Dr. Nemickas turėjo skubėti savo paskaitai perskaityti. Reikia pripažinti, kad jis skaitė aiškiai ir suprantamai, bet jo mintys buvo labai supintos. Paskutiniame paskaitininko žodyje jis prisipažino, kad svarbių Helsinkio konferencijos dokumentų jis neskaitęs. Dr. Bobelis, gavęs kelias minutes šeštą valandą vakaro, priminė, kad Amerikos Lietuvių Taryba žinojo prieš keturius metus, kai Vienoje tik prasidėjo paruošiamieji darbai Helsinkio aktams paruošti, kad Pabaltijo valstybių sienos konferencijoje nebus liečiamos ir kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimas prie Sovietų Sąjungos nebus pripažintas. Dr. Nemickas, gavęs paskutinį paskaitininko žodį, viešai prisipažino, kad minėtų dokumentų jis neskaitė ir apie juos nieko nežinojo. Šiuo savo viešu prisipažinimu teisininkas Dr. Bronius Nemickas politinę savo giesmelę sugiedojo....

Nekalbant apie kitus nevykusius tvirtinimus ir pareiškimus, užtenka vieno šio prisipažinimo, kad matytųsi, jog rimtam darbui jis netinka. Jeigu šitokią paskaitą būtų paruošęs koks politikas savamokslis, tai dar būtų galima ranka numoti ir pasakyti, kad jis daugiau nežino. Bet kai universitetą baigęs teisininkas nepasitikrina svarbesnių klausimų dokumentų, tai reikalas paigtas. Dr. Bobeliui užteko penkių minučių, kad parodytų suvažiavusiems atstovams Dr. Nemicko nepasiruošimą rimtai paskaitai. Blogai, kai kiti jį pakritikuoja, bet reikalas baigtas, kai pats paskaitininkas, pastatytas prieš gyvenimo faktus, kiekvienam studentui prieinamus dokumentus, jais nepasinaudoja ir nepajėgia sudaryti tikro vaizdo, tai labai liūdna.

Dr. Nemickas parodė, kad jis lengvo, paviršutiniško, skysto darbo šalininkas. Juk jis galėjo pasiteirauti Amerikos Lietuvių Taryboje, kur turi būti didokas pluoštas įvairių laiškų ir dokumentų. Esame beveik tikri, kad tarybos aplankuose yra daug įdomių įrodymų apie Amerikos poziciją kiekvienu svarbesniu klausimu. Būtų užtekę Dr. Nemickui patelefonuoti arba parašyti laiškutį ir ALTas būtų padaręs jam reikalingų dokumentų ziroksines kopijas. Vietoje ieškoti dokumentų savo paskaitos groblams sudaryti, jis teikėsi pasinaudoti brežnevines propagandines mintis, kuriomis Kviklys noriai maitino ne tik marijonų leidžiamo laikraščio skaitytojus, bet ir kitus lietuvius, kuriems svarbiau atrodė brežnevinė. Vietoje tikrovės, Dr. Nemickas taip pat kartojo kviklines mintis apie Helsinkio aktus. Naujienas skaitantieji atstovai žinojo, kad aukštus mokslus baigęs teisės daktaras labai silpnai pasiruošė paskaitai ir be pagrindo suvažiavusiems gaišina laiką, kada yra visa eilė kitų svarbesnių klausimų aptarti ir padiskutuoti.

Nežiūrint į kviklinę paskaitos pradžią, antroje jos pusėje Dr. Nemickas vis dėlto rado reikalo Helsinkio aktus panaudoti ir pasiruošti Madrido konferencijai.

Paskutiniais metais Dr. Nemickas buvo pasinėręs į ginčus su savo partijos draugais. Kai kurie tautininkai jam tapo didesniais priešais, negu okupantas, pavergęs visą lietuvių tautą ir išgriovęs visą jų nepriklausomą gyvenimą. Dėl tos neapykantos saviesiems, jis visiškai užmiršo, kas jam buvo dėstoma Lietuvos Universitete ir nematė reikalo panagrinėti ne tik ALTo archyvuose, bet ir JAV kongreso sudarytame Europos saugumo ir bendradarbiavimo komitete. Jis nebūtų pakenkęs savo prestyžui ir bereikalingai nevarginęs konferencijos dalyvių kvikline propaganda.

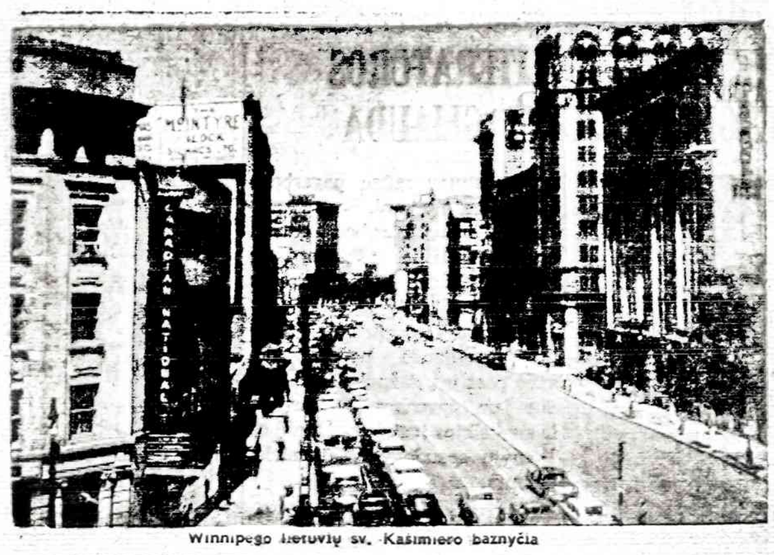

Winnipego lietuvių sv. Kazimiero bažnyčia

100 METŲ LIETUVIŲ DAILĖS PIONIERIUI

A. Kučio kalba dail. Adomo Varno sveikinimo akademijoje

(Tęsinys)

Jei jubiliatas būtų pasilikęs savoje žemėje, jei būtų anuo metu sutikęs nematyti ir negirdėti už laisvę ir duoną kovojančios tautos agonijos, jei būtų paklusęs kurti pagal okupantų ir komunistų partijos direktyvas, jei būtų nusilenkęs melui ir prievartai, ši diena jam būtų visai kitokia. Jis sėdėtų didžiulėje salėje, klausytų aukštųjų partijos, meno, mokslo ir visuomenės pareigūnų sveikinimus, jam ant krūtinės būtų prisegtas iš Kremliaus atsiųstas ordinas, jo garbei grotų simfoninis orkestras ir dainuotų pirmaeilis choras. Bet tokiame suluošintos dvasios žmonių susitelkime, tokiame didingume ir blizgesy jis jaustųsi daugiau atitrūkęs nuo savo tautos, negu jis yra čia tarp mūsų. Nors dabar Lietuvoje kone visi jo darbai nukabinti nuo muziejų sienų, nors jo kūryba cenzūros ir nuvertinta, bet už laisvę kovojanti lietuvių tauta žino, kad dailininkas Varnas buvo ir yra visada su ja, visada jos pusėje, visada dalinosi jos likimu. Kalbėdami apie garbingąjį jubiliatą ir sveikindami jį šioje kukliose salėje mes jaučiame pritarimą visos tautos, kuri negali šiandien pagerbti savo nusipelniusį dailininką kaip laisvą žmogų laisvame krašte.

Džiaugiamės ir didžiuojamės, kad mūsų tarpe, šalia garbingojo sukaktuvininko sėdi ir jam artimiausias pasaulyje žmogus — jo žmona ponia Marija. Gimusi dvare, bajoro Kuraičio šeimoje, ji nuo jaunystės susiliejo su lietuvių tauta, daug gražių atostogų mėnesių praleidusi slaptoje mokykloje bemokydama kumečių ir apylinkės valstiečių vaikus. Baigusi gimnaziją Petrapily ji studijavo Maskvoje, Ženevoje, Romoje, Prahoje ir Nicoje, tapdama viena iš aukščiausiai išsimokslinusių pedagogių. Tapusi Montessori pedagoginės sistemos pradininke Lietuvoje, vaikų auklėjime ji dirbo Lietuvoje, Vokietijoje ir čia, Čikagoje. Teko ir jai patirti sunkią tremtinės dalią, kai čia šešerius metus dirbo fabrike kaip darbininkė. Per ilgus dešimtmečius ji buvo ir tebėra dailininko artimiausia patarėja, rūpestingiausia jo sveikatos globėja ir kantriausia bendro likimo draugė.

Ateis laikas, kada tėvynėje iš valstybinių sandėlių bus išimti dailininko kūriniai ir vėl įsstatyti muziejų bei galerijų salėse. Grįš į Lietuvą ir daugumas jo paveikslų, nutapytų tremties metuose. Ir ta jo gamtovaizdžių lyrika, ir portretuose bei šaržuose atskleisti mūsų istorinių asmenybių charakteriai, ir tos didžiųjų mūsų istorinių įvykių kompozicijos liks svarbia mūsų kultūros lobyno dalimi.

Tokios dienos viltis tegul stiprina dail. Adomo Varno dvasines bei fizines jėgas, tegul Visagalis jam leidžia dar daug metų žiūrėti į savo kūrinius, jais džiaugtis ir juose rasti vertą atpildą, kad buvo pasirinktas geras kelias, kad Kūrėjo duotas talentas buvo tinkamai sunaudotas grožiui, tiesai ir gėriui skleisti.

(Pabaiga)

— Indijoje nušovė tigrę, pradėjusią ėsti žmones.

TŪKSTANČIAI LAIDOJO GOLDĄ MEYR

JERUZALĖ, Izaelis. — Golda Mayr testamente buvo parašiusi, kad ją palaidotų josios gyventoje kooperatyvnėje farmoje, bet Izraelio vyriausybė kitaip nutarė. Josios karstą nuleido į žemę Jeruzalėje, prieš Izraelio parlamento rūmus esančioje didelėje pievoje. Specialistai iškasė plačią duobę, o ilgiausios eilės žmonių ėjo vienos paskui kitą, artėjo prie duobės, lenkė galvas ir ėjo toliau. Šalia duobės stavėjo po tris Izraelio karius, skaitančius įvairius įsakymus ir šventas knygas. Kariai dabojo, kad niekas neardytų tvarkos ir nepakenktų šventės rimčiai..

BOMBŲ SLOGA AIRIJOJ

BELFASTAS. — Keturios paštu atsiųstos bombos antradienį Šiaurės Airijoje sprogdamos su žeidė 5 žmones, jų tarpe dviejų kalėjimo valdininkų žmonos ir laiškanešys. Paštu buvo gauta 11 bombų, bet iš jų 7 buvo išardytos kol nesprogusios.

Airių Respublikonų Armijos (pogrindžio organizacija kovojanti prieš Anglijos "okupaciją") teroras atnaujinus, prieš 16 dienų buvo prie savo namų durų užmuštas kalėjimo gubernatoriaus pavaduotojas.

— Antradienio rytą buvo laidojama Golda Meyr. Josios ermenine buvo įrengta naujai įsteigtame eemes ūkio kooperatyve.

— Amerika sutiko parduoti daugiau ryžių Azijos tautoms. Azijos taut. pripratusios prie ryžių, bet jos nepajėgia pakankamai jų prisiauginti.

— Kiekvieną dieną Irano ekonominė būklė blogėja. Žibalo gamyba visai sustojusi

ELZBIETA KARDELIENĖ

VIEŠNAGĖ KALIFORNIJOJE

(Tęsinys)

Didžiausią ir maloniausį įspūdį man padarė kalbantis lyg gyvas Amerikos 16-tas prezidentas Abraomas Linkolnas ir gale puikaus choro su simfoniniu orkestru giedama nuostabiai graži giesmė "Beautiful America".

Labai įdomi sinerama "Beautiful America" buvo rodoma pas mus per "Expo 67" Montrealy. Įdomus paviljonas įvairių tautų šokančios ir savo tautines dainas giedančios lėlės. Gaila, kad iki šiol dar nėra lietuviškos lėlės.

Kitame paviljone net įvairūs žvėriukai gieda amerikoniškas dainas.

Labai išvargome pavilionuose bevaikšuiodamos, laiveliais plaukiodamos, galų gale papietavę čia pat restorane, grįžome namo per Los Angeles miesto centrą, per patį vakarinį trafiką, kai nuo daugybės automobilių ir pakilusio ant miesto juodo debesio, čia vadinamo smogu, sunku buvo ir kvėpuoti.

Gaila man buvo p. Liucijos Mažeikienės ir neišmaniau kaip jai padėkoti, kad dėl mano malonumo ji vargsta visą dieną ir štai tokiame baisiame trafike bevairuodama, dar tokį karštą, lyg pripipirintą orą kvėpuoja.

Neveltui laikraščiai rašo, kad labiausiai užterštą oro pirmoji vieta, pripažinta Los Angeles miestui.

Tuo ir aš įsitikinau, kai kelias dienas viešėjau Los Angeles priemiestyje Glandalėje, kur dabar gyvena mūsų buvusį montrealietė.

JANINA RŪKŠĖNIENNĖ.

Ir p. Janina gyvena viena. Jos vyras — Gediminas Jonas Rūkšėnas, ilgus metus dirbo Montrealyje "Nepriklausomą Lietuva" savaitraščio redakcijoje kartu su Jonu Kardeliu, dar nesulaukęs nė pensininko amžiaus, birželio 24 d. savo ir p. Janinos vardinių naktį, neatlaikė staigaus širdies smūgio.

Kiekvieną rytą, mudvi važiuodavome p. Janinos vairuojama mašina, čia pat Glandalėje į kalną, matydamos pačioje aukštumoje šviečiantį visam Los Angeles miestui milžinišką kryžių į tarpkonfesines Forest Lawn kapines, kur dabar ilsisi a. a. Gediminas Jonas, kur jau 50 lietuvių yra pasirinkę šalia jo savo būsimam nameliui vietą ir įspaustoje į žemę bronzinėje lentoje, (privatūs paminklai čia nestatomi) bus pažymėta, kad ir čia ilsisi lietuviai.

FOREST LAWN KAPINĖS

yra milžiniško didumo pievų plotai, išraižyti meksfaltuotais keliais, parkų alėjomis, žydinčiais medžiais, krūmais, gėlėmis ir trykštančiais fontanais.

Pakelėse ir aikštėse, daugybė garsiųjų menininkų skulptūrų reprodukcijos: Michelangelo— La Pieta, Mozė, Bruegge ir Mediči Madonos. Milžiniško didumo naujai atstatytas Michelangelo "Dovydas", nes pirmąjį mačiau viename čia pat muziejuje sudaužytą į gabalus per žemės drebėjimą.; Donatelo — šv. Jurgis. Danų skulptoriaus Bertel Thorvaldsen milžiniška Kristaus statula ir begalės kitų garsių menininkų kūriniai.

Čia yra net keli muziejai originalios kūrybos bei reporukcijų, kaip pvz., Leonardo da Vinči "Paskutinė vakarienė" ir daugybė kitų garsių kūrėjų kūriniai.

Viename buvo rodomas lyg teatre prasiskleidus užuolaidai ir grojant J. Paderevskio muzikai, garsaus lenkų tapytojo Jan Styka's paveikslas "Nukryžiavimas".

Atsiminiau, kad Jan Styko darbo paveikslas "Vytauto Didžiojo priesaika prie Kauno" buvo ir Kauno karo muziejuje.

Antras rodomas paveikslas buvo amerikiečio dailininko Robert Clark'o "Prisikėlimas" (Resurrection).

Įeinant į kapus yra bažnyčia, kurioje meldžiamasi ne tik už mirusiuosius, bet mažiau išeinančius iš jos ir vestuvininkus.

Nuostabiai gražus Forest Lawn mirusiųjų miestas. Ištisą dieną grojant švelniai muzikai, miega amžinuoju miegu čia priimtas kiekvienas, nors kapai čia įkurti protestanto turtuolio Dr. Hubert'o Eaton'o.

ŠVENTO KAZIMIERO BAŽNYČIA IR PARAPIJA

Džiaugiausi vieną sekmadienio rytą važiuodama su J. Rūkšėniene į Los Angeles lietuvių bažnyčią, kad pagaliau ją pamatysiu; jos pagarsėjusį kleboną prelatą Joną Kučingį ir paklausysiu kompozitoriaus Broniaus Budriūno vedamą chorą.

Maloni buvo man dar ir staigmena, kad Šv. Mišias aukotas už mirusį popiežių Paulių VI, atnašavo Santa Monikoje atostogaujantis iš Čikagos kompozitorius - kunigas Bruno Markaitis, S. J., pasakęs įdomų pamokslą, bendrai apie popiežius ir kaip svarbu dabartiniais chaoso ir pasimetimo laikais, išrinkti tinkamą protingą važnyios vadovą.

Broniaus Budriūno jau 25 metus vedamas bažnytinis choras, turįs gražių ir stiprių palsų gyvu tempu, pakiliai, giedojo paties chorvedžio sukurtas letuviškas mišias, Maestaso tempu!

Giedojo dar ir solistai.; Lietuvos generalinio garbės konsulo žmona Janina Čekanauskienė. Ji turi gražaus tembro, stiprų mesocopraną, mokamai ji valdydama ir labai gerai tardama giedamus žodžius, daro įspūdį gerai išsimokslinusios solistės.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANĄ BURŠTEINĄ

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

KUR TIE SUSTOJĘ LAIKRODŽIAI?

(Atkelta iš 2 psl.)

istorinę, misiją. Tačiau yra ir kitų būdų padėti Lietuvos žmonėms. Svarbu stebėti Lietuvos įvykius ir nedelsiant informuoti apie juos pasaulio viešąją nuomonę. Sako, kad labai svarbu, kad į Lietuvą patektų išeivijos knygos, laikraščiai, ar bent jų iškarpos, kad lietuviai tėvynėje būtų informuoti apie čionykščius reikalus gyvu žodžiu ir ne vien per radiją, kuris nevisada girdimas.

V. Žilius atsako. Jis šiuo klausimu šitaip samprotauja: tiesiogine prasme, išeivija negali padėti tautai atgauti laisvę šiandien ar rytoj, bet išeivija turi realias galimybes trukdyti ir pristabdyti naikinimo procesą.

Redaktoriaus klausimas disidentams

— Ar pavergtos Lietuvos žmonių tarpe yra kokios ideologinės diferencijos žymės, iš kurių, laisvę atgavus, išsivystytų politinės partijos? Jei tokių žymių esama, koks yra jų pobūdis: ar tai yra užsilikusio ideologinio pasiskirstymo pėdsakai, ar visai naujos idėjos?

K. Jokubynas į šį klausimą atsako neigiamai. Partijų Lietuvoje nėra, yra tik ateistinė ir religinė kryptis. Na, ir jei kas panašaus atsirastų užtikrinta - bus naujų idėjų pasėkoje.

Dr. A. Štromas sako, kad ryškius diferencijos požymius nustatyti šiuomet yra nelengva, jis mano, kad ideologinė diferencija Lietuvoje pagrindinai pasireiškia vienokiu ar kitokiu nacionalizmo laipsniu. Mano, kad retas lietuvis asocijuoja šiandiena savo politines pažiūras su Lietuvos nepriklausomybės meto egzistavusiomis politinėmis partijomis.

T. Venclova teigia, kad senojo pasiskirstymo likučiai derinasi su naujomis idėjomis. Lietuvoje yra stipri katalikiška srovė, šiandien beveik neatskiriama nuo katalikiškosios. Be to, jis mano, kitomis sąlygomis jos greičiausia diferencijuotųsi.

V. Žilius, jis apie ideologinę diferenciją kalbėdamas, sako, kad yra Lietuvos okupacijos šalininkai, t.y., marionetinis LTSR valdžios aparatas, KGB darbuotojai ir jų bendradarbiai. Ši grupė sudaryta tik iš kompartijos narių, išskyrus kai kuriuos KGB stukačius, kurie LKP gali ir nepriklausyti. Didžioji Lietuvos gyventojų dalis okupacijai nepritaria, laikosi pasyviai. Betgi, kad viduje slepiamas pasipriešinimas virstų aktyviu, kaip jau liudija keletas praeities įvykių, - užtenka tik kibirkšties. Lietuvoje šiandiena gerai pažįstama tik viena komunistų partija. Jis pasisako ir prieš per Amerikos "Balsą" tranliuojamą, varomą partinę politinę rinkiminę akciją. kuri pavergtam lietuviui atrodanti tik vaikišku žaidimu. Pateikia ir politines užuominas Lietuvai į laisvę keliantis ir jau prisikėlus. Nors, jo paties teigimu, jis neturi realaus pagrindo manyti, kad Lietuva netrukus atgautų laisvę.

Varpo redaktoriaus klausimas okupuotos Lietuvos disidentams

Atviras ir bekompromisinis įvairiais prieinamais keliais Lietuvai laisvės siekimas nelaidžia tinkamai suartėti išeiviams su pavergtos tautos įstaigomis bei įvairias kultūros sritis atstovaujančiais asmenimis.

Yra pas mus grupė publicistų, visuomenės veikėjų ir šiaip inteligentų, kurie tvirtina, kad su ironija vadinamas politikavimas kenkia lietuvybei išeivijoje ir mūsų tautai pavergtoje šalyje. Pagal juos, atsisakymas nuo organizuoto politinio darbo ir tam tikri kompromisai okupantams bei jų įsakymus vykdantiems lietuvių partiečiams mus daugiau suartintų su Lietuva. Kokio, Jūsų nuomone, kelio norėtų iš mūsų pavergta Lietuva?

Atsako K. Jokubynas, jo atsakymas yra trumpas ir aiškus: "Atsisakyti savęs daryti, kaip jie - visais laikais, visų pavergėjų peršamas kelias. Joks žmogus, norįs išlaikyti savitumą, neturėtų su tuo sutikti". Be to, jis neigiamai pasisako ir prieš kai kurių asmenų, peršamą mintį, kad geriau siaskelias suartėti su Lietuva būtų per valdžios įstaigas.

Dr. A. Štromas, jis, atsakydamas į šį redaktoriaus klausimą, griežtai pasisako, nesutinkąs su teiginiu, išdėstytu šio klausimo pirmoje pastraipoje.

Pasisako dar nesutinkąs su kai kurių išeivijos veikėjų raginimais atsisakyti nuo organizuoto politinio darbo ir pan. (kaip jie kad yra išdėstyti šio klausimo antroje pastraipoje.) Al. Štromo teigimu, jei eisime į kompromisus su okupantu ir okupacija, tai ne tik su kraštu nesusitarsime, bet ir iššauksime jo žmonių pasišlykštėjimą bei panieką. Pasisako už visokeriopą politinio darbo vystymą išeivijoje, bet taip ir čia pat aiškiai pasisako už visokeriopus išeivijos ryšius su kraštu. Jo teigimu: vienas seka iš kito ir dar daugiau - vienas be kito neįmanoma.

Vl. Žilius, kalbėdamas apie ryšį su tauta, su pavergtos Lietuvos įstaigomis. aiškiai paneigia bet kokį ryšį su Lietuvos įstaigomis. Žilius liudija nuogą faktą, kad Sovietijos įstaigos yra nesavarankiškos: pavaldžios Maskvai, kad kiekvieno aukštesnio Lietuvos valdininko bet koks veiksmas išeivių atžvilgiu yra kontroliuojamas iš centro. Visų Sovietijos pavergtų kraštų išeivių veikla Maskvai yra tik kliūtis, tad jie stengiasi išeivių veiklą kuo greičiausia tik nuslopinti. Šiam tikslui jau eilę metų okupuotose respublikose

Indijos vienuoliai

veikia specialūs skyriai prie KGB, vadinami Draugystės su užsienio šalimis komitetais, kurie leidžia laikraščius žurnalus įvairiomis kalbomis, vienas tokių yra Gintaro žurnalas, jis skleidžia klaidingas žinias apie Lietuvą. Pateikiu ir paties V. Žiliaus teisioginį pasisakymą: Atsakydamas į paskutinį šio klausimo punktą, manau jog Lietuva iš išeivijos pageidauja, kad ir pastaroji būtų su ja prieš okupaciją, o ne priešingai.

T. Venclova. Jis pirmiausia dekleruoja, kad jis nelaikąs politikos savo profesija, ir visų jos bruožų negalįs perprasti, bet aiškiai mato išeivijos politikų nesutarimus ir taria, kad Lietuvai jie negali duoti jokios naudos. Kalbėdamas apie keliones į Lietuvą, šitaip išeireikia: "Klausimas apie kompromisus, kiek suprantu, daugiausia liečia keliones į Lietuvą ir Lietuvos žmonių lankymąsi šičia. Be abejo, šiandieniniai Lietuvos valdovai nieko nedaro, iš ko nesitikėtų naudos - atseit, tikisi jos ir iš apsilankančių išeivių, ir iš jų vaikų pionierių stovyklose, iš įvairių, kursų ect. Tik man dažnai atrodo. kad jie žymiai daugiau galvoja apie materialinę, valiutinę naudą, negu apie politinę. Prie šio paskutinio sakinio, T. Venclovos spėliojamo pasisakymo, kad okupantas iš ekskursantų gal daugiau siekia materialinės naudos, nei kad boja politinio reikalo, tenka jau statyti klaustukas ir didelis . . .

Pasisakymo eigoje, jis pateikia visą eilę įrodymų už tiesioginį ryšį su tauta ir aiškiai taria, pasisako už keliones į Lietuvą, bet teip pat, čia pat pasisako ir prieš neigiamus reiškinius, su kelionėmis susijusius siūlo juos būtinai minimalizuoti ir užtikrina, kad tai nėra labai sunku.

T. Venclova kalbėdamas apie Lietuvos žmones kuriems leidžiama laikinai pasisvečiuoti užsienyje jis šitaip sako: Be abejo, jie atrenkami ir filtruojami. Jie turi pasižadėti deramai elgtis, kiti, "nors gal nevisi" sugrįžę ir atskaitas rašo. Atvykstančių tarpe daug neabejotinų režimininkų, bet - esu tikras - yra ir visai padorių žmonių. Manau, vienus nuo kitų lengva atskirti - bent mes, augę Lietuvoje, "režimininką" iš tolo matome... Bendrauti su padoriais svečiais, man rodos, pridera ir abiem pusėm naudinga.

Šių keturių disidentų pasisakymus lyginant, vertinant, tenka pasakyti, jog dail. V. Žiliaus ir K. Jokubyno atsakymai, į jiems pateiktus Varpo redaktoriaus klausimus, yra nuoširdūs, atviri, aiškūs. Gi rašytojas T. Venclova, nežiūrint, kad jis ir yra dailiojo žodžio meistras - pajėgus savo mintis laisvai reikšti, o taip pat ir politinių mokslų daktaras A. Štromas, jie abu savo pasisakymais nevisada įtikina skaitytoją: kai kuriuose jų pasisakymuose aiškiai jaučiama kontraversija . . .

Z. J.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuita apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkites į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

Fruit-Filled Fantasies

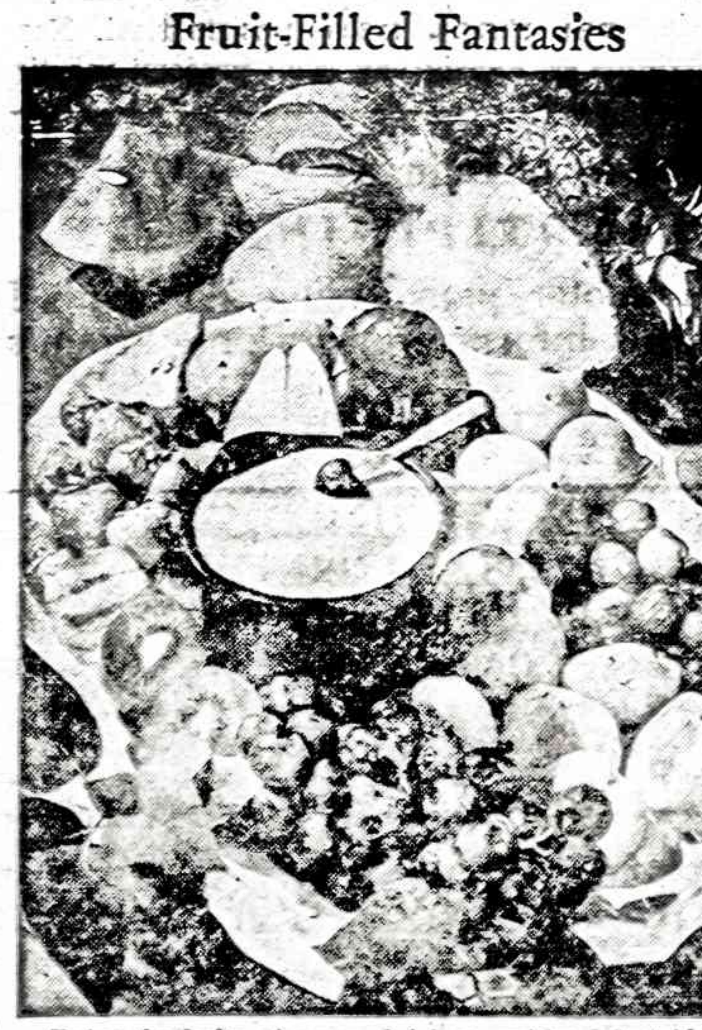

Enjoy the fruits of summer's labor — with a delectable sour cream dressing. Simple to make and delicious to serve, it's a fantastic accompaniment to a platter of fresh fruit — grapes, strawberries, cherries, apples, plums, pears, pineapple, apricots and kiwi.

Developed by home economists for Morton Salt Company, the dressing's quick, pick-me-up flavor comes from a combination of brown sugar and Morton® Nature's Seasons® seasoning blend.

Other salad tips? To please the eye as well as the taste buds, vary color, shapes and sizes of different fruits (or vegetables) on the serving platter.

To prevent cut fruit from discoloring, dip slices or wedges of apples, peaches, nectarines, pears and some plums in lemon juice.

Sour Cream Dressing for Fresh Fruits

1 (8-ounce) carton sour cream
¼ cup firmly packed brown sugar
½ teaspoon Morton Nature's Seasons seasoning blend

Combine all ingredients in small bowl; mix well. Store in the refrigerator. Makes about 2/3 cup.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

* * *

"Tu paruoši stalą mano akivaizdoje, mano prispaudėjams stebint. Tu patepi aliejumi mano galvą. Mano taurė sklidina. "—Psal. 23:5.

Religinių stalų yra daug ir ant jų dedami įvairūs, skirtingi ir vienas kitam priešingi pamokslai. Didžiumoje ant tų stalų padėtasis maistas yra sugadintas jo prirengėjų neišmanymu. Kai kuris yra surūgęs ar supelėjęs, nes yra užsilikęs nuo tamsiųjų vidur-amžių. Ant religinių stalų kartais dedami patys "velnių pamokslai". (Žr. 1 Tim. 4:1). Todėl apaštalas Povilas duoda štai kokį patarimą: " Jūs negalite dalyvauti prie Viešpaties stalo ir prie piktųjų dvasių stalo". (1 Kor. 10:21). Mes juk turime Viešpaties stalą ant kurio yra padėtas sveikas, tinkamas ir gaivinantis maistas, dieviškos tiesos, ypatingai prirengtos tikėjimo namiškiams. Prie to stalo gali ateiti visi, kurie alksta ir trokšta teisybės ir tokie bus pasotinti.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS ARANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

IGNAS PETRAUSKAS

FOTOGRAFIJŲ ANTPLŪDIS

Taip nesenai dar mes skaitėme Kviklio vedamuose, kad Altas per 35 metus vis dar neišlaisvino Lietuvos, o tik važinėja į Washingtoną ir tik jų fotografijas spaudoje matome. Tiesa, Altos atstovai neturi armijos. Bendruomenės vadutojai, pagal Kviklį, jau turbūt žygiuoja Lietuvos link. Visa Altos pareiga yra, iškilus kokiam reikalui, vykti į Washingtoną ir atitinkamus pareigūnus nušviesti, paaiškinti padėtį ir paprašyti, kad padarytų mums palankų sprendimą. Žinoma, po to su tais pareigūnais ir nusifotografuodavo. Tai tokios nuotraukos retkarčiais ir pasirodydavo spaudoje. Bet ir tos kelios nuotraukos Draugo redaktoriams buvo krislas akyse.

Ir štai, Altos pirm. Dr. Bobelis įtraukiamas į taip svarbią amerikiečių delegaciją, vykstant į Belgrado konferenciją. Ar mes matėme jo nuotraukas tada Drauge? Ne. Dr. Bobeliui ne nuotraukos rūpėjo, ne propaganda, ne reklama, bet kad ten būtų iškeltas Lietuvos klausimas, kad ten būtų priminta rusams Lietuvos okupacija, kitų atstovų akyse. Ir tas jam pasisekė. O kaip Draugo redaktoriai, bendradarbiautojai jo darbą įvertino? Drauge pasirodė Kviklio vedamasis: "kad amerikonai Lietuvos neišvadavo ir ne išvaduos", ir kad reikia mūsų visą veiklą nukreipti "veidu į Lietuvą", atseit į bendradarbiavumą su Lietuvos okupanto agentais."

Ir kaip pasikeitė Draugo redaktorių nuomonė apie fotografijas, kada bendradarbiautojai nuvyko į Wasringtoną. Dabar beveik kas dieną matome Drauge nuotraukas su kuo nors iš Baltųjų rūmų, nuo įėjimo iki ponios prezidentienės imtinai. Žinoma, daug kam norėjosi dalyvauti prezidentienės suruoštoje kavutėje, partijos propagandos reikalu. Kiekvienas nori namuose pasikabinti ta proga su prezidentiene padaryta nuotrauka. Tokiose kavutėse at sakingi valstybės pareigūnai ne silaskc ir jokių svarbesnių klausimų nekelia. O vistiek Draugo redaktoriai, kokią pompą iš to padarė? Ištisas mėnuo kaip Draugo redaktoriai, beveik kas dieną, nuotraukas primenančias tą kavutę spauzdina Drauge. Du kartu, Amerikos prezidentų žmonos buvo atvykusios į mūsų Tautinių Šokių šventę, taip pat tik partijos propagandos tikslu ir niekas iš to didelės pompos nedarė,

Palyginkime Dr. Bobelio, Amerikos delegacijos nario ir tų bendruomenininkų antplūdžio Washingtone atliktus darbus Lietuvos reikalu. Ir pažiūrėkime, kaip tuosdarbus įvertino Draugo redaktoriai, tada pamatysime kokiais keliais eina Draugo redaktoriai.

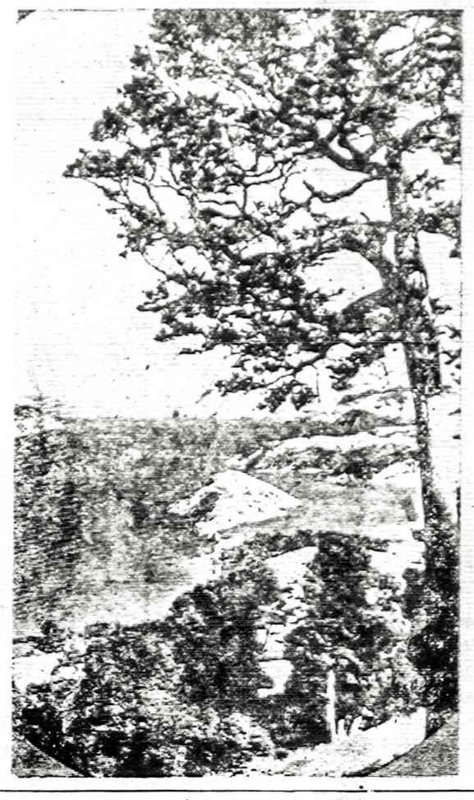

TRUMPAI

★

— **Albinas Karaliūnas** iš Cicero pasveikino visus bendradarbius ir darbuotojus Kalėdų proga, o linkėdamas Naujienoms geros sėkmės atsiuntė $10 auką. Dėkui.

— **Ponia Marta Hoffman** iš Brighton Parko be raginimo pratęsė savo prenumeratą ir ta proga pasveikino su artėjančiomis Kalėdomis, o Naujienų paramai atsiuntė $7 auką. Dėkui.

—**Dėkui A. Andriuliui** iš Port Orange, Fla., už $10 auką, atsiųstą pratęsiant prenumeratą.

— **Anna Lenortas** iš Marquette Parko kiekivenais metais stambia auka paremia Naujienų leidimą. Šiemet ji atsiuntė $50 ir laišką, kurį su dėkingumu spauzdiname: "Artėja Kalėdų ir Naujų Metų šventės. Žmonės jų proga išleidžia dideles pinigų sumas visokiems blizgučiams pirkti, kuriais tuoj po švenčių užkemša visas gatvėtakių vietas. Aš vietoje tų beverčių blizgučių siunčiu $50 "Naujienų" leidimo paramai, nes gerai žinau, kad šiais infliacijos laikais labai pabrango popierius, dažai, paštas ir kitos laikraščio laidimo išlaidos. Malonių Kalėdų švenčių ir geresnių, sėkmingesnių N. 1979 Metų visam "Naujienų" štabui, bendradarbiams ir skaitytojams."

— **Chicagos Lietuvių Moterų Klubas**, sveikindamas Naujienas ir jų skaitytojus šv. Kalėdų proga ir siųsdamas Naujų Metų gerus linkėjimus, parėmė Naujienų leidimą $25 auka ir ją atsiuntė per Valeriją A.Shaules. Dėkui valdybai ir visoms to klubo ponioms.

— **Elena ir Karolis Milkovaičiai** sveikina savo draugus, pažįstamus bei šaulius-es artėjančių švenčių proga ir vieton kortelių skiria auką Romo Kalantos paminklo statybai.

— **Inž. Domas Adomaitis**, Prof. A. Varnui pagerbti komiteto pirm., atsiuntė tokį raštą: "Širdingai ačiū už gausią Naujienų pagalbą ruošiant šimtamečio prof. Adomo Varno pagerbimą ir taip pat už poakademinius aprašymus. Žinodamas lietuviškos spaudos vargus Komitetas paskyrė Naujienoms čia pridėtą simbolinę dovaną $20."

— **Sūduvos knygų leidykla** V. Vokietijoje ir JAV-bėse išleidusi virš 60 leidinių, dabar pradeda leisti ir gaminti garsines juosteles-kasetes. Tam reikalui steigia kasečių klubą, kurio narys moka $2 mokestį.Narys gauna už $1.50 pasiriktinai lietuvių autorių prozos, poezijos, humoristikos, dainų, lit. mokykloms pamokų kasetę. Ją išklausęs, grąžina Sūduvai, pridėjęs tiek pat ir sau adresuotą voką su 28 ct. pašto ženklu, gauna naują kasetę pasirinktinai. Norį kluban įstoti prašomi rašyti: Vyt. Šulaitis ir Vyt. Cibas, 7414 Dunbarton Ave., Los Angeles, Cal., arba Pr. Šulas, 4456 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60632.

— **Ponia Genė Prusis** iš Calumet City atsiuntė kalėdinius sveikinimus ir penkinę už kalendorių, Paul Geštautas iš Springfield, Ill., atsiuntė du doleriu. Dėkui.

— **Dėkui poniai Annai Butkuse** iš Čikagos pietvakarių už 87 auką, kartu su metine prenumerata.

— **Standard Federal Taupymo Bendrovės centre**, 4192 Archer Ave., gruodžio 16 ir gruodžio 23 d. nuo 9 val. ryto iki vidudienio vaikų malonumui bus Kalėdų senelis.Jis duos vaikams saldainių ir su jais fotografuosis. Gruodžio 23 d. 10:30 atvyks Musichorale centro grupė ir gies dos kalėdines giesmes bei himnus.

— **Antanas Balčytis** širdingiausiai sveikina gimines, vieminčius, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga ir linki visiems daug šventiško džiaugsmo ir sėkmės. Vietoje siuntinėjimo kalėdinių kortelių per Vytauto Didziojo Šaulių rinktinę paaukojo 50 dol. R. Kalantos paminklo fondui.

— *Petras Galinauskas* grįžo iš Šv. Kryžiaus ligoninės į namus ir dabar jis yra rūpestingoje žmonos Agutės rūpestingoje priežiūroje.

— **SPECIALI 20% NUOLAIDA UŽ 14 KARATŲ RETEŽĖLIUS.** Daug įvairių puošmenų. Mokame $4 už sidabrinį dolerį. Perkame pašto ženklus ir pinigų kolekcijas. PATRIA, 4207 So. Sacramento. Tel.247-5081. (Pr.)

— **Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings.** Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

— **Dovanos jūsų mylimiesiems.** Baltijos gintaras, itališkas 18 k. ir 14 k. auksas, koralai, kultūriniai perlai ir kitos brangenybės. Lladros iš Ispanijos, Anri medžio drožiniai, "Dresdens", šveicariškos muzikinės dėžutės ir kristalas iš viso pasaulio. Kalėdiniai šiaudinukai ir daug, daug kt. **Romas ir Dalė Daukšai** kviečia visus atsilankyti ir apsipirkti — **Avalon Galleries**, 4243 S. Archer Ave., telefonas 247-6969. Atid. kasdien ir sekmadieniais iki Kalėdų. (Pr.)

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo paskelbti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJŪDŽIUI

skaitytų ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, Fl. 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrenginiais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didįjį talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

_____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

_____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

_____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

_____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

_____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

_____

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2468 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros, rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3301 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-2228
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDZIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDĖJA
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. – 778-5374

ŠILUMAI KURO UŽTEKS

WASHINGTON. — Natūralinių dujų atsargos, kurios praėjusių metų žiemą buvo pradėjusios išsibaigti, šiemet priešingai — šiai žiemai dujų (geso kuro) atrodo užteks ir liks ir tai nedėl padaugėjusos produkcijos, bet dėl to kad vartotojai pradeda išmokti taupyti. Tolimesnio gerėjimo tikimasi ateinančiais penkeriais metais, tvirtina George H Lawrence, American Gas Assin. pirmininkas, ypač po pagerėsianti to kai bus panai kinta krašte dviejų turgų sistema ir dėl tokios sistemos dviskirtingos kainos.

—Vietnamo pasienyje jau yra 12 kiniečių divizijų.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

LINKSMŲ
ŠVENČIŲ!
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7879

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia
NIGHT SECURITY MAN
5 days a week. Sun. thru Thurs. 11 P.M. to 7 A.M. Good benefits. Must speak english. Private club in downtown area.
APPLY IN PERSON
312 S. Federal St. Chicago

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia
$5/HOUR AT HOME
NO EXPERIENCE OK
CASH PAID WEEKLY
FOSTER MISSIONS
754 GULF TOWER
JAX., FLORIDA 32207

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu Jums gali dau padėti *teisininko Prano Šul* paruošta, — *teisėjo Alphons Wells* peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago. IL 60608.

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI
Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.
Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirspelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.
Knygos kaina — 5 doleriai.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave., Chicago, IL. 60629.

O GERIAUSIAI ČIA
LABAI ŠVARUS 2 butų namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. $37,000.
SVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas - vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė. $53,900.
2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.
MODERNUS 15 metų mūro namas 2 butai ir profesionalui Luksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė. $50,000.
GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
MODERNUS 2 aukštu mūro namas, apie $18,000 pajamų. Geros salygos. Marquette Parke.
VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Darbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
2—36 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tikrai $78 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams!
Kreipkitės
A. LAURAITIS
3645 So. ASHLAND AVE.
523-2775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
6208½ W. 75th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštalieniais iki 12 v.
Vakarais tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DRAUGAS IR BIČIULIS

NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Ser.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXIV — Price 20 c. — Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, December 15, 1978 — 287

ŠIANDIEN SEKR. VANCE GRIŽTA IŠ IZRAELIO

IRANO ŪKININKAI PRADĖJO KIRVIAIS PULTI MAIŠTININKUS

Isfahano stotyje sudegino šijitų moskę, užmušė 23 maištaujančius mulas ir šeichus

TEHERANAS, Iranas. — Šimtai Irano ūkininkų, apsiginklavusių kirviais ir durklais, įsiveržė į Isfahaną ir pradėjo naikinti maištaujančius mulas ir kalbas sakančius šeichhus. Ūkininkai tvirtina, kad jiems tiek jau įgrisusi paskutinių dienų agitacija, kad jie patys ėmėsi priemonių tvarkai įvesti. Isfahanas yra vienas seniausių Persijos mestų. Jis yra tiktai 25 mylių atstumoje nuo Tehrano. Jeigu trs dienas besitęsusios demonstracijos metu būtų pradėję žudyti žmones sostinėje, tai kirviais, dalgiais ir vietomis ginkluoti ūkininkai planavo pastoti kelią iš sostinės besitraukiantiems maištininkams.

Pirmiausia padegė didelę moskę

Isfahano centre ilgus metus stovėjo didelė šijitų musulmonų moskė. Tai yra pati fanatiškiausia musulmonų sekta, tikinti tiktai į kelis Mahometo palikto Korano paragrafus. Jie patys tuos paragrafus interpretuoja ir vartoja prievartą kitiems tikėti jų pripažintiems Korano dėsniams. Suvažiavusieji ūkininkai apsupo moskę, išvarė visus joje buvusius žmones, pripylė didoką kiekį gazolino ir sudegino Motazeri maldyklą. Keli šeichai bandė organizuoti maldyklos gesinimą, bet ūkininkai juos atvedė prie gaistro ir kirviais čia pat sukapojo.

Ūkininkų kirviai sukėlė paniką

Isfahano ūkininkų kirviai ir pasiryžimas suvaldyti Chomeini vadovaujamus fanatikus žaibo greitumu pasklido po visą Iraną. Vien tiktai Isfarane ūkininkai sukapojo 23 mulas ir šeichus. Mažesnių tikybininkų jie neliačia, bet neleidžia agituoti ir botaguotie Ginkluoti ūkininkai yra iškėję Irano vėliavą, šaukia "Tegyvuoja šachas" ir visą laiką vežasi degančias lempas. Jų prisėsti automobiliai dieną ir naktį degina šviesas. Iš Isfahano ginluoti ūkininkai pasileido į gretimus miestelius šijitų kapoti. Tvirtinama, kad nuo ūkininkų bėga maištininkai labiau, negu nuo policcijos. Policija juos tardo, suiminėja, o ūkininkai nieko nelaisvėn neima. Kai įsitikina, kad į jų rankas pateko tikras maištininkas, tai tas jau gyvs neasprunka.

Maištininkai bėga į laukus, kalnus

Paaiškėjo, kad nieko maištininkai taip nebijo, kaip kirvius paėmusių ūkininkų. Teherano apylinkėse ginkluoti ūkininkai jau sukapojojo virš 50 maištininkų. Apvalę kelis miestelius, jie rengiasi ižengti į sostinę. Šacho kariuomenė atvyko į Isfahaną, bet ji ūkininkų mieste jau nerado. Kariai atsisakė jucs vytis kalnų keliais, jie neturėję tokio įsakymo. Jie apklausinėjo Isfahano policiją, kad žinotų, kas atsitiko. Kariuomenei įsakyta nelesti ūkininkams sauvaliauti. Visi pripažįsta, kad maištininkai ir demonstrantai labiau bijo ūkininkų, negu Irano kariuomenės. Irano ūkininkai pritaria vedamai politikai.

TRUMPAI IŠ VISUR

★

VATIKANAS. Naujasis popiežius mėgsta vaikų triukšmą. Savaitinėje audiencijoje jis pasakė, kad geras popiežius turi jaustis laimingas, kad jaunieji triukšmauja. "Aš ištisą savaitę meditavau koks turi būti geras popiežius ir priėjau išvados: svarbu jaustis patenkintu, kad jauni žmonės r vaikai kelia daug triukšmo" ir pats įsimaišęs šv. Petro Aikštėje tarp 16,000 vaikų ir jaunųjų kai kuriems net rankomis kilnojo.

BONA. — Padarius masinę narkotikų platintojų ir pardavėjų medžioklę areštuota 101 amerikiečių karių iš trečiosios šarvuočių divizijos, ir tuo pačiu metu vokiečių policija suėmė 17 civilių, kaltinamų esant narkotiku kontrabandininkų gaujos nariais. JAV ir Vokiečiu pareigūnai sukonfiskavo daug narkotikų, kaip heronno, hašišo, amphetaminų ir LSD, įvertintų $1.37 milijono.

JELICO, Tenn. — Geležinkelio ruože netoli nuo Jelico traukiniui su 3 vagonais tankais su transportuojama sieros rūgštimi nuėjus nuo bėgių iš vieno pramušto tanko kilančių dujų debesys privertė 30 šeimų laikinai apleisti savo namus. Niekas nenukentėjo.

NEW DELHI. — Barniai Indijos parlamente tarp buvusios premjerės Indiros Gandri ir dabartinio premjero Morarji Desai šalininkų kaskart darosi rimtesni. Desai partijos Janata šalininkai iškėlė kaltinimą kad buvusios premjerės Kongreso partijos nariai bandė nužudyti dabartinį premjerą, o Mrs. Gandhi rėmėjai atsilygino kaltinimu, kad dabartinė valdžia pasirinkusi ją taikiniu gengsterių metodui.

— Šį rudenį baltųjų mokinių skaičius Chicagos mokyklose sumažėjo 5%.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 15: Kristijona, Celinas, Vingilė, Gaudenis.

Saulė teka 7:10, leidžias 4:23

Oras saulėtas, ne taip šaltas

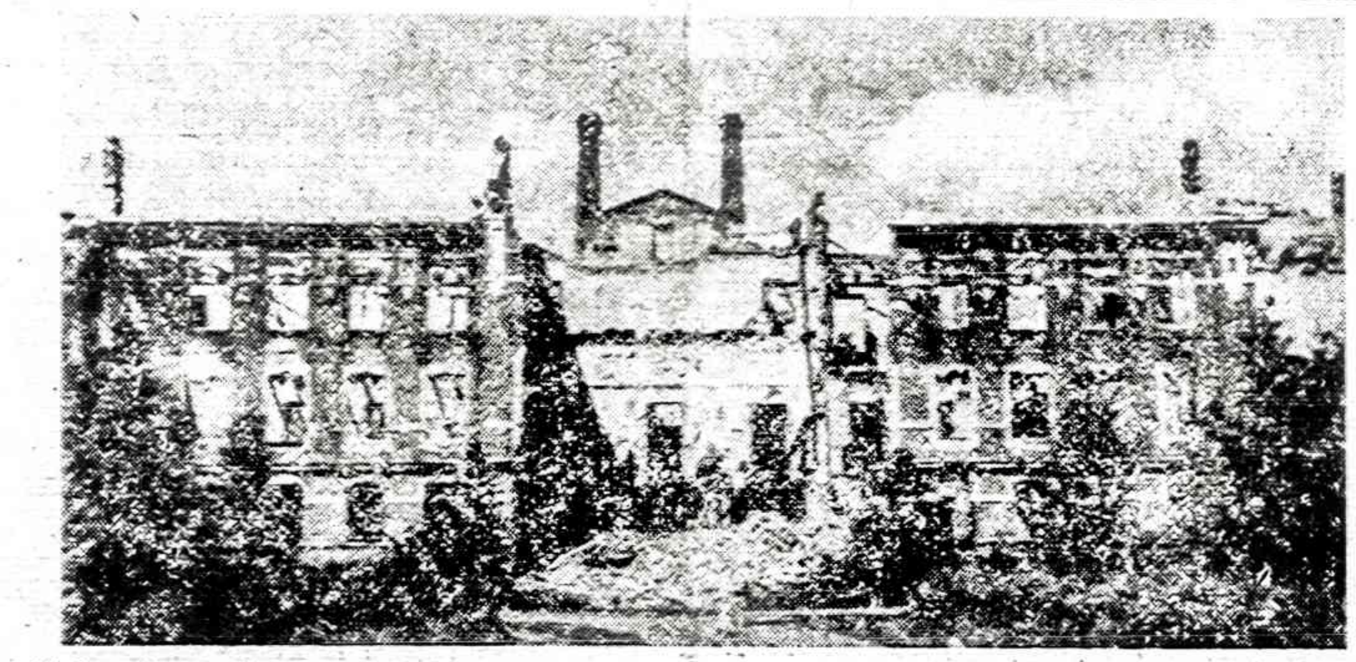

Vakar šioje vietoje spausdinome Ootnuvos ž. ū. ūkio Akademijos pastatą, stovėjusį nepriklausomos Lietuvos laikais. Šiandien spausdiname tą patį Akademijos pastatą tiktai karo metu sugriautą. Šia fotografija leido pasinaudoti šios Akademijos mokinys Juozas Lapinskas.

RODEZIJA GAVO 25 AMERIKOS KARO TRANSPORTO HELIKOPTERIUS

Amerikos kariai malūnsparnius naudojo Vietname. Malūnsparniai buvo parduoti, bet nežino, kaip jie galėjo patekti Rodezijon

VASHINGTON, D. C. Dvidešimt penki Amerikos karo transporto helikopteriai, karo metu naudoti Vietnamo karo metu, šiandien yra Rodezijoje, juos noriai naudoja Rodezijos vyriausybė. Kaip tie lėktuvai iš Vietnamo pateko į Rodezijos vyriausybės rankas, tuo tarpu dar nenustatyta. Valstybės Departamentas yra pasiryžęs nustatyti, nes Amerikos helikopteriai nebuvo parduoti Rodezijai. Manoma, kad jie buvo parduoti kitai valstybei, o ši perleido juos Rodezijai.

Helikopteriai buvo vartoti

Aiškiai nustatyta, kad minėti helikopteriai buvo naudojami Vetnamo karo metu ne tiktai žmoems, bet maistui, karo medžiagai ir kariams pervežti. Jie jau buvo praskraidę atitinkamą mylių kiekį ir parduoti. Juos galėjo nupirkti kurios nors Vakarų Europos valstybės pirklys, o vėliau juos galėjo perduoti dabartinei Rodezijos vyriausybei.

INDIRA GANDHI GINASI

NEW DELHI, Indija. — Buvusi ministerė pirmininkė Indira Gandhi savo kalboje parlamento vad. žemesniuose rūmuose Lok Sabha smerkė dabar valdančiąją Janata partiją, kuriai vadovauja dabartinis premjeras Morarji Desai, praktikuoja politinio persekiojimo metodus. Jonata partija siekianti parlamentą paversti vduramžių institucija.

ŽMOGŽUDŽIŲ ŠVENTOVĖ

GEORGETOWN, Guyana. — "Liaudies šventovės" (Peoples Temple), kurios vadovybė nužudė daugiau kaip 900 "tikinčių jų", vienas narys Larry Layton, apkaltintas penkių žmonių (kongresmano Leo J. Ryan (D-Ca.) ir keturių kitų) nužudymu, atsakė: "Aš prisiimu pilną atsakomybę už jų mirtį ir kitų sužeidimą... Aš pats prašiau vyskupo Jim Jones leidimo numušti lėktuvą, kuriuo Ryan ir jo grupė lapkričio 18 dieną bandė skristi atgal į Georgetown"

— Massachuessets radijo astronomai pripažįsta, kad Einšteinas buvo teisus, kai jis apskaičiavo ir tvirtino dangaus kūnų trauką

PREZIDENTO PASTANGOS PAŠALINTI SUKČIAVIMĄ

WASHINGTON. — Prezdentas Carter trečiadienį pradėjo "karą prieš aikvojimus sukčevimus ir biurokratiją įsigalėjusius visuose federalinės valdžios departamentuose ir įstaigose. Jis be to paskelbė planą kaip ištiesinti ir suprastinti atrinkimą tikrai pašalpos reikalinguosius, tuo būdu sutaupant kasmet po $3 bilijonus mokesčių mokėtojų pnigų, sumažinus begales popierinio biurokratų darbo.

Į savo paties partijos liberalų išmetinėjimus, kad Prebidentas savo taupumo politika "atsuka šaltą petį beturčiams ir reikalingiems", jis atsakė kad jo kovos su suktybėmis ir aikvojimais kaip tik to siekia atimti grobį iš plėšikų ir jį grąžinti tiems reikalingiems, iš kurių buvo suktai paimta.

VOKIETIJOJ KARIAI PARDAVINĖJO NARKOTIKUS

NASAU, Vokietija. — Vakarų Vokietijos kalėjimuose dabartiniu metu yra 101 Amerikos karys. Jie ten pateko už narkotikų pardavinėjimą. Dauguma suimtųjų priklauso trečiai šarvuotai divizijai. Tuo pačiu metu vokiečių policija yra suėmusi 17 Amerikos civilių už tą patį nusikaltimą. Amerikos karius suėmė JAV karo policija. Visi suimtieji turės aiškintis teismuose. Vienas Amerikos karys nuteistas devyniems mėnesiams kalėjimo, o vėliau jis bus išvarytas iš kariuomenės. Kitam kariškiui duota 10 dienų kalėjimo, o veliau bus išvarytas iš kariuomenės. Be amerkiečių už tuos pačius nusikaltimus laukia teismo 10 turkų, du vokiečiai ir vienas kordanietis.

PARTIZANAI RODEZIJOJ PADEGĖ KURO ATSARGAS

SALIS bury. — Rodezijos juodžių sukilėlių partizanai vieną raketą pataikė į skysto kuro atsargų sandėlius, kuriuose staiga kilo didžiausias gaisras, sunaikinęs 17 milijonų galionų gazolino. Nuostoliai apskaičiuota mi apie 18 milijonų dolerių. Gaisrui sustabdyti atskubėję gesintojai, skystojo kuro statinėms pradėjus sproginėti, turėjo bėgti savo gyvybę gelbėdami.

Ministeris pirm. Jan Smith trečiadienį apvažiavęs gaisravietę, pasakė kad tai yra sabotažo aktas "didžiausias mums nuostolis nuo pat teroristų karo pradžios

PRISIPAŽINO VIENAS LEO RYAN ŽUDIKAS

GEORGETOWN Gijana. — Larry Leyton prisipažino, kad jis kartu su kitais amerikiečiais dalyvavo kongreso atstovo Leo Ryan nužudyme. Jis tardytojui prisipažino, kad ima visą atsakomybę už žmonių nužudymą Kaitruma aerodromė Jis pats prašęs vyskupą Jim Jones leisti jam nužudyti visus Kaitrumoje. Jis pats savo ranka parašė tokį pareiškimą Gijanos prokuratūrai. Kitas amerikietis, Charles Ruickman, pripažino, kad jis nušovęs kitus keturis asmenis prie lėktuvo Kaitrumoje. Atstovo Ryan nužudymas privertė vadus įtikinėti kolonijos narius, kad atėjo laikas visiems nusižudyti. Policija nori patirti, ar šie du žudikai nenužudė daugiau kolonijos narių, o gal ir pačių vadų. Manoma, kad jiedu turės aiškintis Gijanos teisme.

OTAWA, Kanada. — Didžiausias Kanados istorijoje ginklų šmuglerių ratas suardytas kai Kanados policija RCMP areštavo visą 11 kontrabandininkų gaują. Ginklų rasta ir konfiskuota tiek daug, kad "mes dar nespėjome visus suskaičiuoti", pasakė RCMP pranešėjas. Ta gauja per dvejus metus operuodama penkiose Kanados provincijose, platino Kanadoje ir Jungtinėse Valstybėse Europoje gaminamus šautuvus, kulkosvaidžius ir Uzi automatus "kolektoriams" motociklistų gaujoms.

NEPAJIEGĖ SUSITARTI, CARTERIS LIEPĖ SEKRETORIUI GRĮŽTI

Sekretorius pareiškė, kad jis privaląs pasitarti su prezidentu Carteriu

JERUZALE, Izraelis. — Izraelio vyriausybė visiškai atmetė Egipto prezidento pasiūlymus ruošiamai taikos sutarčiai papildyti. Sekretorius Vance gana ilgai kalbėjosi su Izraelio užsienio reikalų ministeriu Dajanu. Jiedu susitiko pietų metu, kuriuos suruošė gen. Dajanas. Jiedu aptarė David stovykloje visų sutartus pačius pagrindinius dalykus, o dabar, kai prezidentas Sadatas pasiūlė juos įrašyti į ruošiamą taikos sutartį, tai Izraelis nenori jų įrašyti.

Sekretorius Vance priminė Dajanui, kad jis pats pasirnko datą, gruodžio 17-tą, kada sutartis turėtų būti baigta ir pasirašyta, o dabar Izraelio arstovai visai nekreipia dėmesio į šią datą. Praeitų metų gruodžio 17 dieną Egipto prezidentas Sadatas nuskrido į Jeruzalę ir išdėstė Izraeliui Egipto ir kitų arabų taikos sąlygas.

Sekretorius Vancce taip pat priminė gen. Dajanui, kad jis David vasarvietėje pats pasiūlė Gazoje ir kairiajame Jordano upės krante pravest laisvus rinkimus iki ateinančių metų paskutinės gruodžio dienos. Dabar prezidentas Sadatas prašo, kad šitas klausymas būtų įrašytas į ruošiamą taikos sutartį. Izraelis griežtai atsisakė daryti bet kokias naujas koncesijas. Gen. Dajanui ir kitiems pareigūnams griežtai atsiskius įrašyti į sutartį pačių izraelitų pasiūlymą, sekretorius Vance priėjo išvados, kad reikia pasitarti su prezidentu.

Sekretorius Vance telefonu pasikalbėjo su prezidentu Carteriu ir jam išdėstė susidariusią padėtį ir Izraelio atstovų atsisakymą įdėti šį klausimą į tai kos dienotvarkę. Prezidentas to kį Izraelio atsisakymą paskaitė asmenišku įžeidimu, neturinčiu jokio pagrindo ir įsakė sekretoriui negaišti daugiau laiko ir tuojau grįžti į Washingtoną. Prezdentas negalįs suprasti, kaip dabartiniai Izraelio valdovai, patys siūlę šiuos klausmus įrašyti į taikos sutartį, dabar gali nuo jų visai atsisakyti. Kokiais išrokavimais Dajanas ir Beginas tai daro, tuo tarpu dar neaišku.

Sekretorius Vance pranešė Izraelio atstovams, kad jis iškrenda penktadienį į Wachingtoną. Jis turįs pasitarti su prezidentu žodžiu. Netrukus jam teks susitikti su Gromyka ir tartis strateginių atomo ginklų sutarties reikalais. Vance pastebėjo, kad ketvirtadienį jis dar susitiksiąs su Izraelio atstovais, o vėliau dar sustosiąs Kaire, kad galėtų informuoti prezidentą Sadatą apie Izraelio poziciją jo pasiūlytu reikalu. ekretorius Vance nemano, kad derybos tuo būtų visai nutrauktos. Jis yra įsitikinęs, kad prie šio reikalo dar teks sugrįšti, tiktai reikės išaiškinti priežastis, kodėl Izraelis taip griežtai užtikirto. Izraelyje yra politikų, kurie nenori nieko Egiptui atiduoti, nes šiandien Egiptas dar neturi reikalingos galios pradėti kovą dėl Sinajaus. Jeigu Izraelis planuoja laikyti visiems laikams užimtas žemes, tai tada taikos Artimuose Rytuose nebus.

Amerikiečiams Iranas labai svarbus

NEW YORK, N. Y. — Amerikos biznieriams labai svarbu, kad Iranas nepatektų į sovietų agentų arba kvailų fanatikų rankas. Rusai finansavo šijitų vadus, jiems pavyks Iraną kontroluoti, jeigu šijitų maištininkai laimėtų. Vien tiktai pirmais šių metų mėnesiais amerikiečiai biznieriai pardavė iraniečiams įvairių prekių už pusketvirto bilijono dolerių. Amerikiečiai pardavė Iranui labai daug įvairių ginklų. Amerikiečiai įrengė Iranui labai moderniška sienų apsaugų sistemą. Šiandien iraniečiai turi galingą aviaciją pasipriešinti sovietų lakūnams. Jokia kita Artimųjų Rytų valstybė negali prilygti Irano aviacijai. Irano pramonėje dirba 8,000 specialistų, kurie moko iraniečius, kaip prižiūrėti mašinas ir organizuoti pramonę. Ira ne veikia apie šimtas įvairių Amerikos bendrovių, kurios veda gyvą biznį su iraniečiais.

Rado vagių paliktą mašiną

NEW YORK, N. Y. New Yorko policijai pavyko surasti automobilį, kurį naudojo gerai organizuoti vagiliai, iš aerodromo išvogę įvairių vertybių šešių milijonu dolerių sumai. Automobilyje rastas didokas skaičius pirštų nuopspaudų, kuria policija rengiasi panaudoti vagiliams išaiškinti. Bę to, policija apklausinėjo kelis liudininkus, kurie matė vagilius ir davė policijai gana tkslų jų švaizdos aprašymą. Vokiečiai apskaičiavo, kad vagiliai galėjo išvogti žymiai didesnę sumą, negu dabar skelbiama.

1978 METAI ČIKAGOJE

Čhicagos sritis ateinančiais 1979 metais turės tuos pačius sunkumus ir galbūt rimtesnį nedarbo padidėjimą, pranešauja Harris bankas, nors tolimesnė raida atrodanti optimistiškai sprendžiant iš komercinių ir rezidencinių namų statybos.

Banko ekonomistė Nanci Rogers mano kad šiemet 8.5 nuošimčių siekusi infliacijos rata panaši bus ir ateinančiais metais, ir antrajame pusmetyje bus jaučiama "lengva recesija", kadangi Čikagoje yra sukoncentruota ndustrija, kuri yra ypatingai jautri visokioms politinėms permainoms.

P. STRAVINSKAS

ĮSPŪDŽIAI IŠ VLIKo SEIMO (2)
PASIKALBĖJIMAI VIENYBĖS REIKALU

Kad VLIKas tikrai būtų tautos vieninga vadovybė, kaip pasakyta jo 1944. II. 16 d. deklaracijoje, pirmiausia, turi būti vieningos jo politinės grupės, tiek kiekviena grupė savyje, tiek visos grupės tarp savęs.

Tik tokios vienybės, deja, neturime. Visos VLIKo grupės, kiek jų dar gyvų turime, yra susikilusios kone pusiau savo pažiūromis į chruščiovinę "taikingąją koegzistenciją" ir vad. "kultūrinį bendradarbiavimą", taipgi savo pažiūromis į okupantui nuolaidžiaujančią mūsų Bendruomenę.

Krikščioniškos politinės grupės suskilusios dar ir kitais požiūriais. Frontininkai (LFB) jau seniai yra atskilę nuo LKD Partijos (dabar pasivadinusios Sąjunga). LKD blokui priklausiusi LDF suskilusi savyje irgi į dvi partjas, arba, sakykim, nuo jos yra atskilę keli veikėjai ir pasiskelbę nauja, LKD blokui nepriklausančia partija, "Lietuvių Krikščionių Darbininkų Sąjunga". Pastanruoju metu, matome, LKD bloką pametė jau ir jame buvusi Lietuvos Ūkininkų Sąjunga, susidėjusi dabar su šešių partijų mažuma, esančia priešiškuose santykiuose su devynių partijų dauguma (kurių apsijungime matome ir LKDS su LDF).

Maždaug tais pačiais pagrindais yra suskilusi ir mūsų Lietuvių Bendruomenė: viena jos dalis linksta į tą nelaimingą "bendradarbiavimą", o kita lakosi griežtos kovos linijos su okupantu.

Būdamas VLIKo šiemetinėje sesijoje atstovu, turėjau progą susitikti tų susiskaldžiusių krikščioniškųjų politinių grupių ar jų atskalų veikėjais, ir man atėjo mintis pakalbėti su vienu kitu jų apie vienybės atstatymą. Neminėsiu čia jų pavardėmis, bet kalbėjau su keliais neeiliniais tų partijų nariais, bent užsiminiau jiems apie vienybės atstatymą visa apimtimi, kokią turėjome anksčiau.

Bendras įspūdis toks, kad žmonės to susiskaldymo blogį supranta ir vienybės nori, tik nežino kelio ir būdo, kaip ją pasiekti. Ta beprasmiška visų su visais kova ir vienų kitiems neapykantos aistromis apnuody ta aplinka jau tiek visiems įgriso, kad vienybė pažiūrose ir nusstatymuose bent jau lasvinimo klausimais šiandien tapo pats aktualiausias reikalas. Kai kurie, užkalbinti šiuo vienybės reikalu, laikosi santūriai, bet neatrodo, kad būtų priešiškai nusistatę. Reikia tik pajudėti iš mirties taško tiems, kurie tikrai ir nuoširdžiai mūsų vienybės nori.

Kas daryti krikščioniškoms grupėms konkrečiai?

1. Reikia pagrindinai išsiaiškinti mūsų nesutarimų priežastis. Pvz., frontininkai su krikščionimis demokratais turi surasti krikščioniškosios politikos pagrindus, aiškindamiesi juos iš autentiškų šaltinių, vadovaudamiesi popiežių enciklikomis, kaip Pijaus IX "quanta cura" (su jos priedu, vad. Syllabus), Leono XIII "Diuturnum illud" (apie politinę valdžią), "Immortale Dei" (apie krikščionišką valstybės valdžią), "Sapientiae Christianae (apie krikščionių piliečių pareigas), ypač "Rerum novarum" (darbininkų klausimu), "Graves de communi" (apie krikščioniškąją demokratiją) ir Pijaus XI "Quadragesino anno". Kada principiniai klausimai bus išsiaiškinti, bus lengva susitarti ir dėl pilnutinės vienybės atstatymo.

2. Fikcinę "Lietuvių Krikščionių Darbininkų Sąjungą", kaip didžiausią katalikų gėdą (prieš visas kitas mūsų politines grupes), reikia tuojau pat panaikinti ir nuo LDF atskilusiems veikėjams reikia grįžti į senąją jų partiją LDF.

3. Krikščionims reikia gražiai išsiaiškinti su socialdemokratais (LKDS ir jos soc. demokratų, bendruosius principus,) nes socialdemokratai po jų programos reformų yra labai suartėję su krikšč. demokratais, kad ir mūsų tom dviem partijom reikia užmegsti artimus bendradarbiavimo ryšius.

4. Lietuvos Ūkininkų Sąjungą, jos vadų (Dr. K. Valiūno ir prof. B. Vitkaus išvestą iš LKD bloko reikia grąžinti į jį atgal. ir derinti su juo LKD bloku, principines gaires.

Kas daryti kitoms grupėms?

1. Aiškintis savo politines filosofijas ir programas, pateisinančias jų egzistenciją ir patraukiančias vienminčius į jų partijas;

2. Negalinčioms surasti savo idėjiniu pagrindų. partijoms, užsidaryti arba susijungti su joms giminingomis partijomis.

Kas daryti susiskaldžiusiai Bendruomenei?

1. Išsiaiškinti su Reformuotąja LB ir su ALTu nesusipratimus ir rasti po to teisingus sprendimus, siekiant su RLB susijungt, o su ALTu pasidalinti darbais taip, kad nebūtų ALTui kliudomas Amerikos lietuvių atstovavimas centrinėse JAV valdžios įstaigose, kaip kad buvo JAV LB su ALTu susitarę anksčiau.

Ko reikia visoms mūsų grupėms?

Joms visoms reikia išsiaiškinti iš patikimų šaltinių klastingąją chruščiovinę "taikingąją koegzistenciją" ir visoms kovoti su ja.

(Bus daugiau)

Pastaba

Sutrumpintų pavadinimų reikšmė:

LKDS — Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga,

LDF — Lietuvių Darbo Federacija,

LKD — Lietuviai Krikščionys Demokratai ir

LFB — Lietuvių Fronto Bičiuliai.

Naujienos gavo iš Baltųjų Rūmų spaudos Biuro šią fotografiją ir čia dedame angliską laišką:

LITHUANIAN-AMERICAN GROUP
GREETED AT THE WHITE HOUSE

First Lady Rosalynn Carter admires an amber necklace presented her by the Lithuanian-American Community, whose members were greeted recently at a reception at the White House. Mrs. Carter expresses appreciation for the gift to Rimas Chesonis and Ausra Zerr, vice presidents of the National Executive Committee of the Lithuanian-American Community of U. S. A., Inc.

Earlier, the representatives were given a briefing by President Carter's foreign and domestic policy advisers. National security adviser Dr. Zbigniew Brzezinski received an award on behalf of the President from the group, recognizing the President's work in the area of human right.

(White House Photograph)

Detroito naujienos

MIRĖ VISUOMENININKAS R. VALATKA

Rapolas Valatka buvo gimęs Detroite 1916 m. gegužės mėn. 9 d., mirė 1978 m. lapkričio mėn. 25 d. Buvo pašarvotas Charles R. Step laidojimų koplyčioje Beach Dely Dearborn Hts. Rožines sukalbėjo kun. Viktoras Kriščiunevičius. Atsisveikinimą pravedė ir tarė atsisveikinimo žodį L. M. Radijo valandos vedėjas Algis Zaparackas, LB Apylinkės vardu pirm. Algis Rugienius, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro vardu ir Karių savanorių vardu Stasys Šimoliūnas, Balfo vardu Elzbieta Paurazienė, Švyturio Jūrų Šaulių Kp. vardu pirm. Alfas Šukys, Amerikos Lietuvių Veteranų vardu Leonas Galinskas, ir Dievo Apvizdos parap. vardu J. Urbonas. Kadangi velionis R. Valatka priklausė šauliams, prie karsto stovėjo šauliai švyturiečiai garbės sargyboje.

R. Valatka buvo visuomeninkas, ilgus metus dirbo ir buvo DLOC pirmininku, Švyturio Jūrų šaulys, R. K. Susivienijimo narys, Dariaus ir Girėno Klubo narys iri Lietuvių Namų Draugijos narys, Amerikos Lietuvių veteranas ir L. M. radijo valandos vedėjas. Labiausiai už viską mylėjo L.M. radijo valandos darbą ir tam darbui buvo labiausiai pasišventęs. Anksti išėjo į pensiją. Paskutinius du metus gyveno per žiemą Floridoje, o vasarą šiuarės Michigane. Staiga ir netikėtai mirė atvykęs į Detroitą.

Nuliūdime paliko mylimą žmoną Onutę, sūnų Rapolą su šeima ir kitas gimines, draugus bei pažįstamus. Buvo gero būdo, mylėjo savo šeimą, stengėsi sugyventi su visuomene ir bendruomene.

Paalidotas su bažnytinėmis apeigomis iš Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčios į Holy Sepulchre kapines amžinam poilsiui.

Ant. Sukauskas

East Chicago, Indiana

Lapkričio 26 d. V. ir E. Kaltūnų rezidencijoje East Chicagoje R. L. B-nės įvyko visuotinas narių susirinkimas. Kad ir blogame ore šlapdriboje susirinko gražus burys R. L. B-nės narių. Susirinkimui pirmininkavo K. Pocius, secretoriavo O. Jasienė. Susirinkimas praėjo pakilioje nuotaikoje, darbingas, išsiaiškinta įvairiais klausimais. Įdomiausią kalbą pasakė A. Vilnikas aiškiai apibudino A. L. T-os nuopelnus kai jiems teko darbuotis užtarti išgelbėti tremtinius V. Vokietijoje nuo prievartos grąžinimo į gimtus kraštus, ir priminė dabar iš tų pačių tremtinių yra ir tokių, kurie norėri ir bando A. L. T-a nustumti į šalį.

Tenka paminėti East Chicagoje L. B-nes ir A. L. Tos santykiai visuomet buvo ir yra geri, priminė ir kitas tautybes daug skaitlingesnes, kurios neturėjo panašios kaip A. L. T-a organizacijos, tremtinių likimas buvo žiaurus.

Buvo iškelta ir kitų daug gražių minčių, susirinkimas užsitęsė 3 valandas. Valdybos ir revizijos komisijos išrinkimas truko tik keletą minučių.

Po susirinkimo V. ir E. Kaltūnai dalyvius pavaišino. Valdybą sudaro sekre. O. Jasienė, terporganizaciniam reikalam K. Pocius, iždi. V. Kaltūnas, vicepirm. B. Turkevičius, pirm. K. Ciurinskas.

Revizijos komosiją sudaro A. Ciplys, J. Navikas ir J. Narusevičius.

K. Č.

S. L. A. 63 Kuopa

Kuopos susirinkimas įvyks sekmadienyje, 1978 m. gruodžio mėn. 17 d. 1 val. 30 min. p. p.

Vieta Gold Coast restaurant — 2525 W. 71 st. Chicago, Ill (kampas 71 st. ir Maplewood ave)

Susirinkime turėsime nominacijas Pildomosios Tarybos narių, o taip pat turėsime išrinkti Kuopos Valdybą ateinantiems metams. Kadangi susirinkimas labai svarbus, maloniai prašome jame dalyvauti.

S. L. A. Lodge 63.

Meeting of Lodge 63 will take place on December 17, 1978 at 12:30 P. M. Place Gold Coast restaurant — 2525 W. 71st. Chicago, Ill

(Corner 71 st. and Maplewood ave.)

During this meeting nomination of Executive Board of Directors and also election of Board of Administration of Lodge 63 will be held. This is important meeting, so kidly please attend.

Valdyba

POETAS P. ARMINAS

(125 m. gimimo sukaktis.)

P. Arminas gimė 1853 m. rugsėjo 16 d., Deksniškių k., Gižų vals., Vilkaviškio aps. Lankė Gižų pradžios mokyklą. Iš Marijampolės progimnazijos trečios klasės įstojo į Veiverių mokytojų seminariją. Ją su pasižymėjimu baigė 1872 m. ir buvo paskirtas mokytoju į Alvito mokyklą. Po kurio laiko buvo perkeltas į Naumiesčio mokyklą. 1877 m. paskirtas Marijampolės gimnazijos klasės vedėju ir lietuvių kalbos mokytoju.

Marijampolej susipažino su ten gyvenančiais lietuvių veikėjais. Į lietuvių kalbą vertė kitų tautų autorių kūryba. Kai kurias jo išverstas dainas žmonės mėgo ir plačiai dainavo. Bevesdamas kitų kūrybą ir pats sukūrė orginalių eilėraščių, pasakėčių ir istorinių aprašymų. Kai kurie jo kūriniai buvo atspausdinti mokyklų vadovėliuose. Platino "Aušrą" ir joje spaudino savo kūrybą. Sudarė plačią "Lietuvišką chrestomatiją", bet rusai ją neleido spausdinti. Savo kūrybą pasirašydavo Trupinėlio slapyvardžiu. Vedė mokytoją S. Zalevskaitę, kuri skatino jo kūrybinę veiklą. Po vyro mirties jo buvusi žmona ištekė jo už P. Kriaučiūno ir gyveno Plokščiose.

P. Armino lietuviška veikla nepatiko cariniams okupantams ir ėmė jį persekioti. 1883 m. buvo iškeltas mokytoju į Augustavą. Persekiojimai ir sunkios gyvenimo sąlygos galutinai pakirto jo silpną sveikatą. 1884 m. atsisakė nuo mokytojo pareigų ir grįžo į Marijampolę.

Petrą Arminą skaudi džiovos liga pakirto vos sulaukusį 31 m. amžiaus. Jis mirė 1885 m. kovo 18 d. Palaidotas Marijampolės kaninėse. Ant jo kapo P. Kriaučiūno pastangomis buvo pastatytas granito paminklas, kuriame iškaltas toks įrašas:

Keleivi, prie šio kapo priėjęs,
Atmink, jog čia ilsis žmonių geradėjas,
Kurs Dievą ir žmones mylėjo
Ir meilę tarp jųjų jis sėjo.

Prie jo kapo marijampoliečiai 1903 m. birželio 29 d. suruošė pirmutinę politinę demonstraciją. Po P. Armino mirties susidomėta jo kūryba. Ji buvo išleista atskiromis knygutėmis ir spausdinama istoriniuose žurnaluose.

V. Vytenietis

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS KŪČIOS

Laimingai ir sekmingai užbaigus praėjusios vasaros plaukiojimo cezoną ir ištraukus bei paruošus skaitlingus mūsų laivus žiemos cezonui, š/m. gruodžio mėn. 17 d., sekmadienį 3 val. po p., buv. p. Vaičaičių salėje, kampas 43 St. ir Maplewood Ave (4258 So. Maplewood Ave), Brighton Parke, metų užbaigimo ir paskutinio š/m. susiėjimo proga, ruošiama bendra Čikagos Liet. Jūrų Skautijos KŪČIŲ VAKARONĖ.

Vakaronė prasidės religine dalimi su kunigo kalba, maldomis, bendru plotkelių laužymu ir Kalėdinėmis giesmėmis, po to turėsime trumpą tai progai pritaikytą programą, bus paruošti tradiciniai Kūčių valgiai, skambės Kalėdinė muzika ir turėsime atgaivos. Vėliau bus išklausyta pranešimų apie praėjusią ir numatomą ateityje veiklą, o taip pat bus aptarti ir išdiskutuoti iškilę klausimai. Be to, jei laikas leis, bus parodytos jūrų skautijos filmos, kurios buvo padarytos vasarą apie jūros skautijos veiklą ir užsiminėjimus ant laivų Michigano ežere.

Į šį Kūčių vakarojimą maloniai kviečiame vandens ir laivų mėgėjus, šeimas bei svečius o maisto ir salės išlaidų padengimui, aukojama pagal išgales prie įėjimo. Dėl rezervacijų skambinti A. Butkevičiui — 376-6256 kasdien po 5 v. vakare ir Maks vyčiams 254-2665 kas dieną bet kuriuo metu, iki šios savaitės penktadienio vakaro.

LJS Informacija

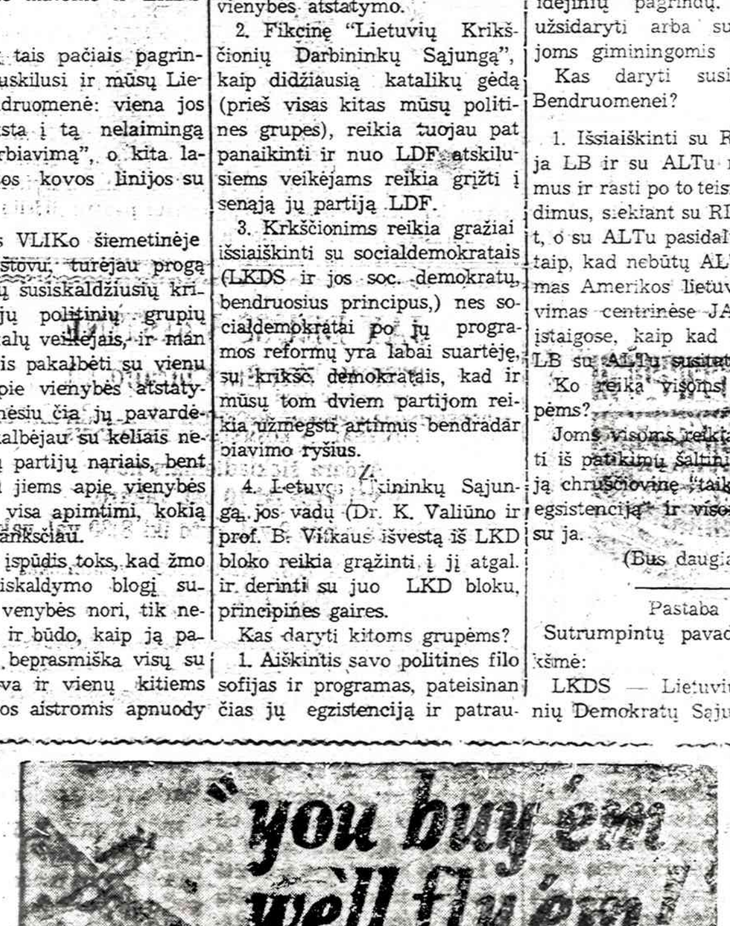

BALZEKAS MOTOR'S
4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515
Seniausias automobilių pardavėjas lietuvis

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už $3,570 ir daugiau.
(Vartotos mašinos — urmo kainomis)
Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5¼% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7¾%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KASANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-4747
HOURS: Mon.Tue.Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

E. JASIUNAS

75 METAI NUO PIRMOJO BROLIŲ WRIGHT'Ų SKRIDIMO

(Pabaiga)

Pirmasis motorizuotas skirdimas. Tolimesni atsiekimai

Su šiuo aparatu, tiksliau sakant, motorizuotu sklandytuvu, broliai Wright'ai išvyko į Kill Devil Hills smiltynus. Po nesėkmingo Wilbur skridimo gruodžio 14 d., aparatą sutvarkius, gruodžio 17 dienos rytą, amerikietišku papročiu, jie metė pinigą, kuris skris pirmas. Laimė skristi pirmam teko Orville. Jo skirdimas užtruko tik 12 sekundžių, nuotolis - 120 pėdų. Antras skridimas - Wilbur, Trečias-Orville. Ketvirta tos istorinės dienos skridimą atliko vėl Wilbur, per 59 sekundes nuskridęs 852 pėdas. Greitis ore - 30 mylių per val. (48 km per val.). Vėjas pūtė tiesiai iš priekio, 20-22 mylių per val. greičiu.

Tai buvo epochinis įvykis, pirmasis žmogaus motorizuotas, kontroliuojamas skridimas su sunkesniu už orą aparatu. Deja, šį istorinį įvykį stebėjo tik 5 apylinkės žmonės, o spaudoje brolių Wright'ų atsiekimas buvo labai šykščiai tepaminėtas. Nežiūrint to, žinia labai greitai pasklido po pasaulį, ypač po Europą, kur taip pat buvo labai intensyviai dirbama šioje srityje, ir europiečiai išradėjai taip pat buvo labai arti tikslo.

Reikia ypatingai pažymėti, kad broliai Wright'ai savo išradimo darbą atliko labai sistematingai, metodingai. Jie ir visą prieinamą literatūrą studijavo, ir kasmet vis tobulesnius aparatus statė, ir aerodinaminius bandymus darė, ir vedė smulkius užrašus ir dienynus apie visus patyrimus ir stebėjimus, ir visus svarbesnius bandymus ir skridimus užfiksuodavo fotografijose.

Tolimesni motorizuoto skridimo bandymai buvo atliekami Huffman prerijoje, 8 mylios į rytus nuo Dayton. 1904 metais "Flyer II" per 5.04 min. nuskrido 4.6 km. 1905 metais "Flayer III" per 38:03 min. nuskrido 39 km. Šie tais laikais labai dideli atsiekimai įrodė praktiškas lėktuvo pritaikymo galimybes susisiekimui ir kariniams tikslams.

Broliai Wright'ai buvo ne tik geri išradėjai, bet ir geri biznieriai. 1903 m. jie padavė prašymą savo skraidymo aparato patentui, kurį gavo 1906 m. Jie stengėsi savo skraidymo aparatus parduoti JAV, britų ir prancūzų karo ministerijoms, kurios pradžioje buvo labai skeptiškos lėktuvo pritaikymo galimybėms. Tik 1907 m. JAV vyriausybė nupirko vieną aparatą už 25 tūkst. dol. 1907-09 metais broliai Wright'ai demonstravo savo lėktuvus Anglijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje.

Wright'ų atsiekimų įamžinimas

Wright'ų pirmasis lėktuvas "Flyer", po 1903 m. bandymų, vėjo gūsio buvo apgadintas, ir tik po keleto metu buvo atremontuotas ir paskolintas Mokslo Muziejui Londone, kur išbuvo nuo 1928 m. iki 1948 metų. Šis istorinis lėktuvas į savo gimtąjį kraštą grįžo tik 1948 metais, ir buvo išstatytas Smithsonian Institution, Washington, D.C. 1976 metais, JAV švenčiant 200 metų sukakti buvo atidarytas naujas Oro ir Erdvės Muziejus, ir šis lėktuvas buvo perkeltas į naujas ir modernias patalpas, kur ir šiandien tebėra.

Wilbur Wright mirė labai jaunas, vos 45 m. amžiaus. Orville gyveno žymiai ilgiau, ir Nepr. Lietuvos laikais buvo išrinktas Lietuvos Aero Klubo garbės nariu. Tarp kitko, jei kam iš skaitytojų būtų įdomu, Orville buvo pasižymėjusio filmų aktoriaus James Stewart krikštatėviu. Pats J. Stewart yra JAV orc pajėgų ats. pulkininkas.

Henry Fordui statant Dearborn, Mich. (Detroito priemiestis) Fordo Muziejų ir šalia jo esantį Greenfield Village muziejinį kaimelį, iš Dayton buvo perkelta br. Wright'ų dviračių dirbtuvė su visu pastatu ir įrengimais. Šio istorinio pastato perkėlimui asmeniškai vadovavo pats Orville, žiūrėdamas, kad kiekviena plyta, kiekvienas dirbtuvės įrankis būtų tiksliai perkeltas į savo vietą. Šios dirbtuvės pastate lankytojas gali matyti ir vėjo tunelius aerodinaminiams bandymams, ir visas su jų bandymais ir skridimais surištas nuotraukas.

Brolių Wright'ų atminimui, prie Dayton miesto esanti karo aviacijos bazė yra pavadinta Wright - Patterson vardu. Ten yra ir garsusis Oro Pajėgų Muziejus, kuriame tarp kitų su aviacija ir erdvėmis surištų eksponatų, yra daug ir br. Wright'us liečiančių rodinių. Tolėliau kaimeliuose yra įrengtas br. Wright'ų memorialinis parkas su bronzinėmis lentomis, apsakančiomis visą šių išradėjų istoriją. Šio parko papėdėje esančioje Huffman prerijoje prieš 74 metus broliai Wright'ai darė bandymus su savo primityviausiais skraidymo "aparatais", o šiandien toje pačioje vietoje yra įrengta moderniausia Wright-Patterson oro pajėgų bazė, iš kur kyla didžiuliai sprausminiai lėktuvai, o aukštai erdvėse skrieja satelitai. Kokia tai milžiniška pažanga, atsiekta per palyginamai trumpą 75 metų laikotarpį!

Pirmojo motorizuoto skridimo vietoje, Kill Devil Hills, šiandien stovi milžiniško dydžio granitinis paminklas, ir ten pat yra įrengtas aerodromas. Šiemet, 75 metų sukakties proga, gruodžio 17 d. ten žada būti didelės iškilmės. Įdomiu sutapimu, o gal ir specialiai, tik kelios mylios nuo šios istorinės vietovės, Antasas Vaivada (buv. Naujienų dienraščio vietinių žinių redaktorius, "Lituanica" vardo parinkėjas, Dariaus-Girėno ir Falikso Vaitkaus į transatlantinius žygius palydėtojas) ten turį įsigijęs vasarnamį.

Šiuo rašiniu bandydamas lietuviškos išeivijos spaudoje atžymėti šią svarbią sukaktį, noriu pridėti asmeninką pastabą, kad beveik visose aukščiau suminėtose vietovėse ir muziejuose man teko pačiam būti, visus **rodinius išstudijuoti**, ir pergyventi tą Wright'ų laikotarpio dvasią. Neteko būti tik Kitty Hawk ir Kill Devil Hills. Bet ir šias vietoves tikiuosi artimoje ateityje pamatyti.

(Pabaiga)

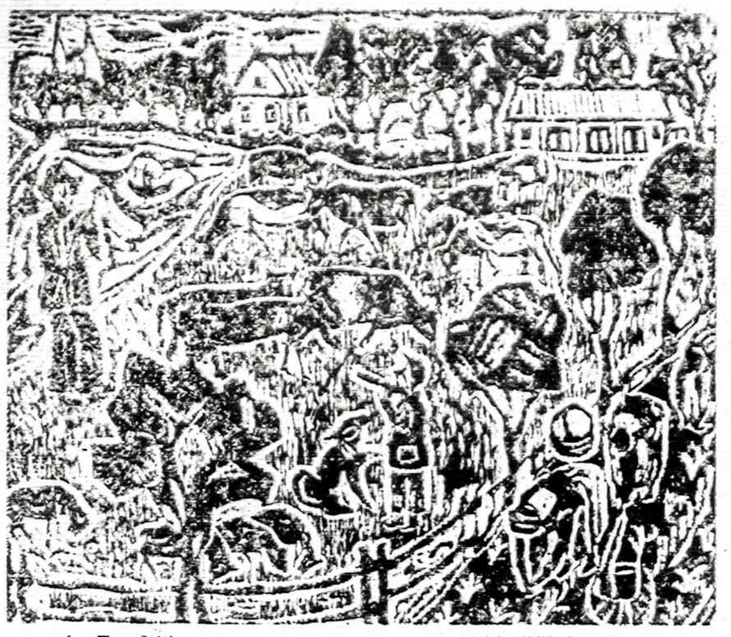

A. Tamošaitis "Pasivaikščiojimas"

PLIENO GAMYBOJE PASIDAIRIUS

— US Steel korporacijos vyr. bosas Edgar B. Speer prieš 2 metus pareiškė, kad Amerika 1980 metais pati nepasigamins reikalingą plieno kiekį, nes esamieji įrengimai vis nusidėvi ir iš gaunamu pelnų neįmanoma naujas modernias šių laikų liejyklas įrengti, nebent būtų gauta labai stambi federalinės valdžios parama, kurios dabar nesitikima. Šiuo laiku pradedama vadintis jau International US Steel korporacija, nes ji turi plieno liejyklas ar metalo rūdos kasyklas South Afrikoje, Brazilijoje, Indonesijoje, Indijoje, Bahone, Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje, Italijoje, Liberijoje, Bahamas, Kanadoje ir dar kitose šalyse.

— Plieno gamintojai prižadėjo prez. Carteriui nebekelti kainų tuo prisidedant prie infliacijos mažinimo. Tačiau pabrangus transportui, žaliavoms (raw material) ir energijai nuo 1979 m. sausio 1 d. bemaž visų rūšių plienui kaina pakeliama 3,2%. Plieno gamyba sunaudoja milžiniškus kiekius kokso (coke) kuris gaminamas iš minkštosios anglies. Tačiau toji anglis po buvusio angliaksių streiko 3 metų bėgyje pabrangsta virš 40% ir tuo labiausia atsiliepiama į plieno kainas.

— US Steel South Works piet rytinėje Chicagoje daugelis darbininkų tedirba tik sutrumpinta 4 dienų darbo savaite. Atleidinėjimų iš darbo tuo tarpu nėra. Produkcija atrodo vyksta normali, darbo savaitė sutrumpinta tik tam, kad kompensavus kitas padidėjusias išlaidas plieno gamyboje.

— United States Eksporto — Importo bankas duoda 74 milijonų dolerių paskolą pastatymui plieno liejykloms Trinnidale ir Tobago. Ten pagamintas plienas bus siunčiamas tik į Amerikos rinką. Tuo sudarant vėl didelę kompenticiją čia viduje gaminamam plienui.

— Praeitą vasarą Belgijoje streikavo plieno pramonės darbininkai ir laimėjo sutrumpintą vietoje 40 val. tik 38 val. darbo savaitę neprarandant uždarbio. Be to ir pensija vietoj buvusių 60 metų dabar jie pensiją gaus būdami 58 metų. Pas mus kad iš dirbus pilną pensiją reikia būti 65 metų. Sumažinta galima gauti būnent ir 62 metų.

— Plieno darbininkų unijos vadas McBride 1979 metais gaus 10,000 dolerių algos pakėlimą o distriktų direktoriai vietoje 35,000 40,000 metinį atlyginimą Nesvarbu kiek darbininkas uždirba jam visokius mokesčius kelia ir kelia, kad čyfai galėtų prabangiai gyventi.

J. J-tis

Katinas aptemdė San Diego miestą

SAN DIEGO, Cal., — Didelis katinas įsitaisė į transformatorių ir netrukus jis užtemdė visą miesto centrą. Niekas nežinojo., kas galėjo atsitikti. Laimė, kad vienas žmogus pastebėjo neparastai galingą mėlsvos spalvos žaibą, iš transformatoriaus, trenkusį į žemę. Katinas išmušė 60,000 vatų transformatorių ir miestui padarė didelių nuostolių.

KIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina $5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminti ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina $5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiais viršeliais. 336 psl. Kaina $6.00. Minkštais virš. $5.00

Prof. Vacl. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl., įrišta — $3,00, minkštais viršeliais — $2,00; II dalis, 225 psl., įrišta — $3,00. minkštais viršeliais $2.00

Henrikas Tomas — Tamošiauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina $6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina $3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA. Jaunystės atsiminimai 170 psl. $3.00

M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-4100

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beįsikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naučakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Žoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GĖLEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus patsabumą neapgauna Intunisto ir agitpropo propaganda bei nukrakavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE, 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiliepiant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar pinigines perlaidą.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. $3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantu spindintį žiedą, apkalšo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. $3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. $2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės, 70 psl. $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. $5.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos postmi, 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

• Di-Gel.
The Anti-Gas Antacid.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

Taupykite dabar pas mus

ESLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose Kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:

In Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months. $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy.

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
trims mėnesiams	$10.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Kitose JAV vietose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$ 9.00
vienam mėnesiui	$ 3.00

Kanadoje

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Užsieniuose:

metams	$34.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu karto su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tik gerai informuoti lietuviai gali būti naudingi

Visi žinome, kad juo geriau ir tiksliau yra informuotas lietuvis, tuo jis gali būti naudingesnis ne tik pačiam sau, bet ir visų lietuvių vedamai kovai už Lietuvos laisvę. Juo geriau esame informuoti apie priešą, tuo lengviau galima ne tik sumušti jo argumentus, bet įtikinti ir neutralų žmogų apie blogąsias Lietuvos priešo ypatybes ir kėslus. Geriau ir patiems lietuviams susiprasti, jeigu jie yra daugiau apsiskaitę ir turi tikslesnių žinių apie visuomeninį gyvenimą.

Naujienos nuo pirmo savo numerio stengėsi duoti savo skaitytojams galimai daugiau ir tiklesnių žinių apie Ameriką, Lietuvą ir visuomeninį lietuvių darbą. Žmonės jas pirko, kad galėtų gauti daugiau ir tikslesnių žinių. Daugelis Amerikos katalikų turėjo ir turi skaityti Naujienas, nes tik iš jų jie gali sužinoti, kas darosi ne tik Amerikoje, bet ir lietuvių tarpe. To neužtenka, jie patirdavo tikslesnių žinaių apie tai, kas darosi pačių katalikų tarpe. Naujienos tokios buvo senais laikais, jos laikosi tos pačios informacijos politikos ir šiandien.

Savo laiku Draugas pradėjo sekti Naujienas ir duoti gyvas ir platesnes visuomeninio gyvenimo žinias. Jis susirado kelis gabesnius laikraštininkus, kurie mokėjo žinias atrinkti, jas teisingai ir sklandžiai parašyti, kad kiekvienas skaitytojas suprastų. Paskutiniu metu Draugas ir vėl pradėjo šlubuoti. Neduoda skaitytojams labai svarbių žinių. Neduoda ne tik visiems lietuviams svarbių, bet neskelbia ir lietuviams katalikams svarbių žinių.

Visi žinome, kad paskutinėms savaitėmis Chicagoje buvo dvi svarbios didelių Amerikos ir Lietuvos lietuvių organizacijų konferencijos. Čia posėdžiavo iš visos Amerikos suvažiavusieji organizacijų atstovai. Chicagon buvo suvažiavę Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai, o praeitą savaitgalį Chicagoje posėdžiavo Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovai. Abi organizacijos apima plačius Amerikos lietuvių sluoksnius. Abiem vadovavo ir vadovauja įtakingi ir gabūs katalikų veikėjai. Visi žino, kad ir kitiems labai įdomu patirti, kas buvo nutarta ir kas ruošiamasi padaryti ne tolimoje ateityje. Apie ALTo konferenciją Drauge buvo gana tiksliai vieno žurnalisto paruošta informacija, bet apie VLIKo konferenciją iki šios savaitės ketvirtadienio nepasirodė nė viena žinia.

Visi žinome, kad VLIKą įsteigė didžiosios Lietuvos politinės partijos. Okupantui įsiveržus į Lietuvą, buvo lietuviams atimta nepriklausomybė ir pavergta visa tauta. Tada visos politinės partijos sudarė komitetą Lietuvos nepriklausomybei siekti. Lietuva yra katalikų kraštas, todėl ir lietuviai katalikai prisidėjo prie VLIKo suorganizavimo. Visi taip pat žinome, kad VLIkui ilgus metus pirmininkavo kun. Mykolas Krupavičius, pats iškiliausias lietuvių katalikų politikas. Jis rado bendrą kalbą su visomis lietuvių politinėmis partijomis ir bendromis jėgomis stengėsi padėti nelaimėn patekusiai lietuvių tautai ir dideliam vargan patekusiems tremtiniams. Paskutiniais keliais metais VLIKui ir vėl vadovauja katalikų veikėjas ir biznierius. VLIKo konferencijai paruošiamuosius darbus dirbo visos grupė, bet tam darbui vadovavo katalikas Pranas Povilaitis. O vis dėlto apie dvi dienas besitęsusią VLIKo konferenliją dienraštyje neprasitarta nė vienu žodžiu. Kodėl?

Draugą įsteigė Amerikon atvažiavę paprasti geri katalikai. Jie aukštų mokslų nėjo, universitetuose nebuvo, bet jie aukas dėjo, laikraščius pirko, spaustuvei mašinas pirko, skolas mokėjo, kad būtų įsteigta gera moderni katalikiška spauda. Iš Amerikos katalikų įrengtą spaustuvę ir mašinas perėmusieji marijonai prižadėjo pagerinti laikraštį, duoti jiems veiklesnių žinių, kai jie neatsiliktų ir žinotų, kas darosi pasaulyje ir pačių lietuvių tarpe. Marijonai, perimdami iš paprastų žmonių spaustuvę ir laikraraštį, prižadėjo šitą reikalą pagerinti. Tuo tarpu, kiek tai liečia VLIKo konferenciją, jie savo pažado nepildo. Jie ne tik nepaminėjo ,kad VLIKo seimą laimino vysk. Vincentas Brizgys, bet nepaminėjo ir kitų kunigų, kurie yra susidomėję VLIKo vedamu darbu ir bandė daryti įtakos į susirinkusius.

Susidaro įspūdis, kad dabartiniams Draugo redaktoriams labiau rūpi Naujienų reikalai, negu dienraščio skaitytojai. Jie nežino, kad VLIKo negalima ignoruoti, negalima jo nustumti į šalį, negalima tylėti apie VLIKo konferencijoje saktyas kalbas. VLIKą sugriauti labai norėtų okupantas, bet niekam negali ateiti mintis, kad ir Draugo dabartiniai redaktoriai norėtų pakenkti VLIKui: Be katalikų įdėto darbo ir pastangų VLIKo nebūtų. Paprastu ignoravimu VLIKo nesugriausi, jeigu ir norėsi. VLIKo atsiradimą iššaukė pats gyvenimas., Tas pats gyvenimas, sąlygoms pasikeitus, VLIKą panaikins. To nepadarys nė VLIKo priešai, negalės to padaryti nei draugų tyla. Dabartinių Draugo redaktorių tyla VLIKui nekenkia, bet padeda Naujienoms. Žmonės, norėdami patirti kas VLIKo sušauktoje konferencijoje darėsi, kreipiasi į Naujienas. Vieni jas perka krautuvėse ir kioskuose, o kiti užsisako.

O vis dėlto kodėl jie tyli apie VLIKo konferenciją? Savo laiku dabartiniai Draugo redaktoriai gyrė, kritikavo ir su purvais maišė. VLIKą jie bandė panaudoti nesuprantamiems ir saviems tikslams, bet nieko iš to neišėjo. VLIKas yra pasiryžęs eiti tais keliais, kuriems jis buvo suorganizuotas. Joki niekinimai jam negali pakenkti. Prieš VLIKą nukreipti planai atmetami.

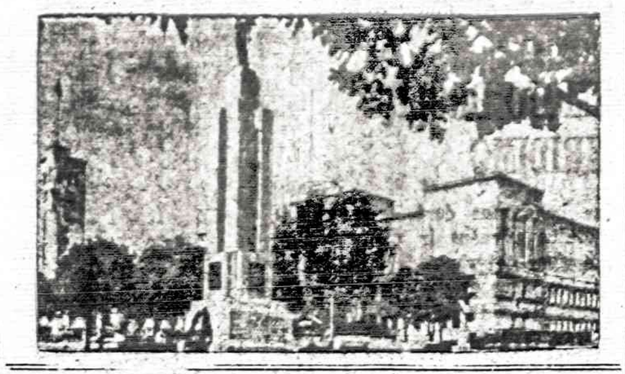

P. STRAVINSKAS

VLIKO GRIOVYBA PAGAL PLANA

1978. XI. 27 d. "Drauge" paskelbtas Br. Kviklio vedamasis siekia VLIKą, kaip tautos atstovybę, panaikinti šiais motyvais:

1. VLIKas išeivijoje veikti ir atstovauti tautą negali dėl to, kad jis pats netekęs "po kojomis gimtosios žemės";

2. per ilgą laikotarpį "pasikeitė lietuvių tauta," ką rodo tas faktas, kad okup. Lietuvoje "susikūrusios ar kuriasi naujos grupės, kyla nauji sąjūdžiai visiškai kitais principais";

3. iševijoje veikiančios VLIko politinės grupės susilpnėjusios ir neturinčios narių.

Vedamojo autorius daro išvadą, kad VLIKą reikią reformuoti, padaryti jį nepartiniu, kad į jį būtų galima įtraukti gabaus, nepartinio mūsų jaunimo.

ATSAKYMAS "DRAUGO" REDAKTORIUI

1. VLIKAS, kaip tautos atstovybė, pasiteisina tik egzilyje, kur jis gali turėti santykių su kitomis valstybėmis ir su tarptautinėmis institucijomis, duoti joms skundus, memorandumus ir kitus valios pareiškimus pavergtosios tautos vardu, kaip tarptautinei teisei žinomas nacionalinis komitetas, ko jis negalėtų daryti, būdamas okup. Lietuvoje, okupanto pogrindyje. Tiesiog sunku suprasti, kaip galima laikraščio redaktoriui-publicistui kitaip galvoti.

2. VLIKas atstovauja Lietuvos (valstybinę) tautą, siekiančią savo laisvės, nežiūrint kokios tautybės, jos nariai bebūtų ir kokioms politinėms grupėms ar sąjūdžiams jie bepriklausytų. Svarbu tiktai viena — kad jie norėtų turėti savo laisvą, nepriklausomą valstybę ir gyventi joje laisvi. Ar Br. Kviklys mano, kad šiandien okup. Lietuvos žmonės, sudarą mūsų valstybinę tautą, taip "pasikeitė", kad jau nebenori būti laisvi, turėti savo laisvos, nepriklausomos valstybės? Nemanau, kad tokių būtų, net ir tarpe tų, kurie "kuriasi" "naujas" grupes ir sąjūdžius tokiais "naujais principais", kad jų nariams jau nei Lietuvos išlaisvinimas iš Sovietų nerūpėtų, kad jie ir toliau svetimųjų vergijoje gyventi norėtų. Išvis reikia labai abejoti, ar tos naujos partijos ir sąjūdžiai yra, ar tai nėra tik Br. Kviklio fantazija, kurios skleidimas gali brangiai Lietuvos žmonėms kaštuoti. Atsargiau su tokioms "informacijomis", net ir tada, jei jose būtų koks krislas tiesos.

Kai dėl lietuvių "išeivių tautos", tai tokios išvis nėra. Kas yra apsisprendęs "išeiviauti", tai jis Lietuvos (valstybinei) tautai nepriklauso. VLIKas tokio neatstovauja, nors jis pagal savo kilmę arba kraują ir lietuvis būt. Mano oponentui reikėtų gerai skirti etninę arba nacionalinę tautą (natio) nuo valstybinės tautos (populus, Staatsvolk, body politic prasme), nes ir antraip bus sunku mums susikalbėti. VLIKas yra ne lietuvių, o Lietuvos tautos atstovybė; tautos, kuriai priklauso visi Lietuvos žmonės, kaip valstybinė bendruomenė (Staatsgemeinschaft) nariai. Savo tarpe galima kalbėti, tas sąvokas ir painiodami, bet kada reikės dalykas aiškintis tarptautiniuose santykiuose, tai kalba turi būti aiški, kad būtų žinoma apie ką kalbame, pvz., kokią tautą norime atstovauti.

3. Kuri politinė grupė yra silpna, o kuri ne, tegul pati grupė tą dalyką sprendžia. Ir VLIKo Seime dalyvavimas jo politinėms grupėms nėra jų pareiga, o tik jų teisė. Kas neturi noro, laiko ar pinigų, tegul nei į Seimą nevažiuoja, o kuri grupė išvis nenori VLIKe dalyvauti, visuomet gali iš jo pasitraukti — tai irgi jos teisė. Mano nuomone, jei pasitrauktų iš VLIKo tų nuolatnių VLIKo 'reformatorių' (siekiančių VLIKą "nuvlikinti") politinės grupės, arba tokia frakcija, kaip kolegos Vytauto "Kriikščionių darbininkų partija", tai dėl to niekam nebūtų skriaudos, nes tokios mūsų politinės grupės niekuomet nebuvo ir dabar nėra...

(Bus daugiau)

VLIKas negali vadovautis netiksliomis informacijomis ir klastotais dokumentais. VLIKas turi vadovautis kasdieninio gyvenimo faktais ir padarytomis logiškomis išvadomis.

Pirmąją VLIKo konferencijos popietę seiman sugužiavusieji atstovai užsidarė duris ir pradėjo svarstyti kada bus renkama VLIKo valdyba: sekantį sekmadienį, gruodžio 10 dieną, Chicagoje, ar gruodžio 17 dieną New Yorke? Už vieną ir už antrą pasiūlymą buvo pavartoti visi galimi ir įsivaizduojami argumentai. Už gruodžio 10 dienos rinkimus buvo paduoti 23 balsai, o už gruodžio 17 dienos rinkimus buvo paduoti 15 balsų, Šitas paprastas rinkimų vietos ir dienos parinkimas sugriovė visas Draugo iliuzijas. Jie pamatė, kad VLIKo atstovai negalvoja taip, kaip Draugo politikai norėtų. Gruodžio 10 dieną Chicagoje VLIKo valdyba nebuvo rinkta, bet niekais nuėjo ir dabartinių Draugo politikų iliuzija. Jie prarado VLIKo daugumą. Jie prakišo visą Helsinkio politiką. Kadangi prakišo, tai nutarė nieko ir nerašyti.

Ar VLIKo valdyba bus renkama New Yorke, ar Chicagoje nesvarbu. Svarbu, kad būtų išrinkta tokia valdyba, kuri sieks VLIKo numatytų tikslų ir stengsis padėti lietuviams išsilaisvinti.

— 37 japonų pramonės bendrovės nor pasistatyti tokias moderniias dirbtuves, kokias turi amerikiečiai. Jos praktiškiausios ir naudingiausios.

Sekretorius Vance susitiko su Egipto prezidentu Sadatu. Pranešimas sako, kad susitikimas buvo naudingas, padarytas žingsnis artyn prie taikos sutarties pasirašymo.

ELZBIETA KARDELIENĖ

VIEŠNAGĖ KALIFORNIJOJE

(Tęsinys)

Antras solistas Antanas Polikaitis, giedojo švelniu, pakankamo stiprumo, lyriniu tenoru, gerai interpretuodamas muzikaliai ir su įsijautimu į bažnytinės nuotaikos giesmes.

Naujai pastatytoji Šv. Kazimiero bažnyčia, buvo pašventinta 1951 m. Ji esanti Kalifornijos ir lietuviško stiliaus mišinys.

Prie didžiojo altoriaus centre, dailininko E. Arbo sukurtas didelis, 24 pėdų aukščio lietuviško stiliaus brangaus medžio kryžius. Jo šonuose Šv. Kazimiero ir Šv. Juozapo didelės labai gražios statulos.

Prie didžiojo altoriaus šiluvos Madonos vitražas ir visi kiti langai — vitražai vaizduojantieji rožinio dalių paslaptis.

Portale originalo didumo Aušros Vartų Madonos paveikslas.

Labai graži ir menškai išpuošta Los Angeles lietuvių trečioji naujai pastatytoji bažnyčia!

Pasibaigus pamaldoms, jaučiausi lyg kad gėrėjausi lietuviško meno paroda ir išklausiau geros bažnytinės muzikos koncertą.

Šventoriuje susitikau daug pažįstamų: Pasisveikinau su kunigu Br. Markaičiu, S.J., dusetiške Elena Vilimiene, dramos aktorium Juozu Kaributu, susipažinau su dabartine losangeliečių teatro režisore Dalia Mackialiene, su soliste Stase Pautėniene. Labai padėkojau žurnalo "Lietuvių Dienos" ilgamečiui rūpintojėliui leidėjui Antanui Skiriui už siunčiamą man, likus vienai, žurnalą, nors Jono nėra jau 10 metų.

Ir parapijos kieme, prie stalų apkrautų knygomis, žurnalais, laikraščiais ir plokwštelėmis pasakiau ačiū už platinimą ir mano plokštelių — Vaclovą Prižgintą, taip man pažįstamą iš laikraščių, kuris nuo 1949 metų nepailstamai darbuojasi platindamas lietuvišką spaudą ir čia vadinamas spaudos apaštalu ir mūsų moderniškuoju knygnešiu.

Turėjau garbės pažinti ir Šv. Kazimiero parapijos garsųjį kleboną

PRELATĄ JONĄ KUČINGĮ.

Jis labai maloniai pasisveikinęs, padovanojo man gražiais žodeliais dedikuodamas knygą — "Šv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste". Ją labai įdomiai parašė žinomas rašytojas, daugelio savo knygų laureatas losangeliškis Jurgis Gliauda, parapijos 25 metų sukaktį švenčiant 1966 metais.

Prelatas J. Kučingis su kompozitorium Br. Budriūnu mudviem su p. Rukšėniene parodė pirmiausiai parapijos salę.

Knygą paskaičius sužinojau, kad tas dviejų aukštų didelis pastatas, ankščiau buvęs presbiterijonų maldnamis ir vėliau antroji lietuvių bažnyčia. Bet kai buvo 1951 metais pastatyta trečioji — naujoji, čia įrengta graži didelė salė, su scena (gaila tik, kad ji mažoka), nupirktas už $4,000 koncertinis rojalis ir labai patogiai įrengta virtuvė.

Dabar šioje salėje vyksta visos kolonijos lietuvių kultūrinis ir religinis veikimas. Apatiniame aukšte irgi didelė salė, kambariai, valgykla ir labai didelis kiemas.

Tikru stebuklu man pasirodė

LOS ANGELES ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS MOKYKLA

Didelis moderniškai įrengtas mokyklai namas, kuriame telpa: vaikų darželis, lietuvių šeštadieninė mokykla, reguliarioji privati 8 klasių su 300 mokinių mokykla, kuriai vadovauja lietuvaitė vienuolė Dolfores Varpucen ir lietuvių kalbą dėsto žymioji visuomeninikė mokytoja Ona Razutienė.

Dar yra ir 2-jų metų mokytojams kursai, kuriuos per 2 laidas baigė jau 10 jaunų mokytojų. Kursuose dėsto be kitų mokytojų poetas B. Brazdžionis ir Br. Raila.

Lietuvių šeštadieninė mokykla, vadovaujama Vlado Pažiūros, turi 23 mokytojus.

Mokinių šiemet buvo 118. Baigusiųjų mokyklą buvo 10 mokinių.

Mes džiaugiamės, kai į Montrealio lietuvių mokyklą tevai veža savo vaikus po 30—40 mylių, bet losangeliškiais tėvais, tenka ne tik džiaugtis, bet ir nusistebėti, kai p. p. Goreckai kas šeštadienį atveža savo vaikus lietuviškon mokyklon iš San Diego net 130 mylių arba poetas B. Brazdžionis savo anūkus 110 mylių iš Vistos.

Reikia labai stebėtis lietuvių sugebėjimais, ne tik patys įsigijo (daugumoje) nuosavas, milione tik patys .sigijo (daugumoje) nuosavas, milijonų vertės apartamentinius namus, bet galėjo dar suaukoti ir kitus milijonus lietuviškiems reikalams, aukodami tūkstančiais dolerių asmeniškai ir bažnyčioje per didžiąsias šventes rinkliavose iki 12,000 dol., kad galėtų pastatyti naują bažnyčią, didelę salę, gražią kleboniją ir taip moderniškai įrengtą didžiulę mokyklą. organizuoti parapiją.

Įvykdyti tokius didelius darbus, reikėjo turėti begalinės energijos ir pasišventimo vadovus, kokiais buvo pirmutinis prelatas Julius Macėjauskas, atvykęs 1940 m. iš Lietuvos, jau Švekšnoje pastatęs puikią gotiško stiliaus bažnyčią ir pradėjo Los Angeles organizuoti parapiją.

Pradžioje lietuvių pamaldos vykdavo sveiimoje bažnyčioje, vėliau įsigyta nuosava pastogė ir nors anais laikaiis bažnytinės rinkliavos neprašokdavo 10—12 dol., įsigytas presbiterionų maldnamis ir įrengta lietuvių antroji bažnyčia.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
... IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
... Hanheim Rd., Westchester, Il.
VAL. 3—9 darbo dienomis
... šeštadienį 8—3 val.
...-2727 arba 562-2720

... BE ...-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
... CHIRURGĄ
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

...
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius
contact lenses
... pagal susitarimą. Uždaryta ...

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet,
ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba kasdien nuo pirmadienio ... penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ...
... ...dona Dauku...
... HEmlock 4-2413
... So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias ... pasirink...

... MARMANA ... BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 ...
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

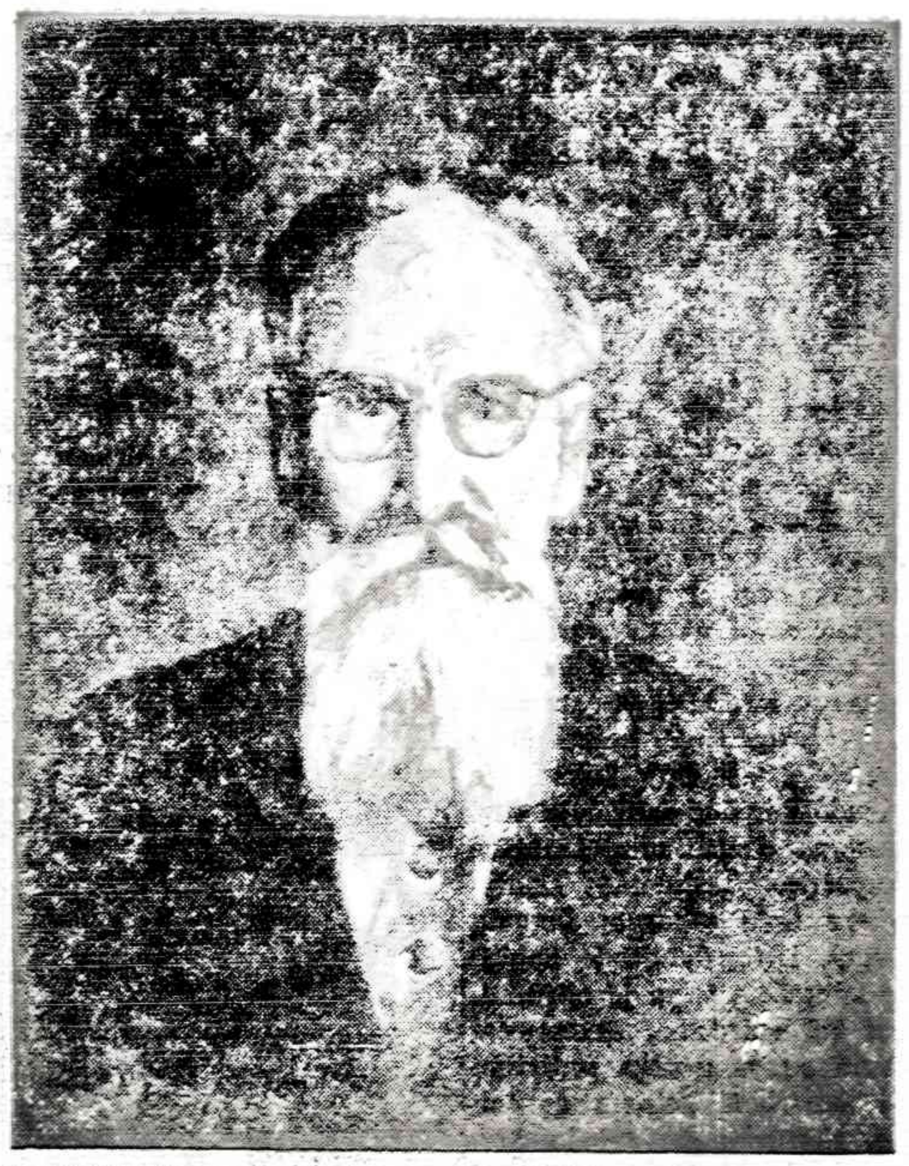
M. ŠILEIKIS — Prof. Adomo Varno portretas

MIKAS ŠILEIKIS SVEIKINA ADOMĄ VARNĄ

Akademijos metu menininkas Mikas Šileikis šitaip pasveikino sukaktuvininką.

Mūsų garbingasis prof. Adomas Varnas šį vakarą apvainikuoja savo gyvenimo kūrybingąjį laikotarpį ir 100 metų amžiaus sukaktį. Kartu su akademija surengta ir jo kūrybos paroda. Nors prof. Varno kūryba jau seniai išėjusi į pasaulį, bet pakankamai darbų turime iš jo studijos. Buvo žmonių kurie mielai pasisiūlė paskolinti Varno darbų parodai, buvo ir tokių, kurie atsisakė.

Garbingasis jubiliatas savo spalvingame gyvenime dirbo tautai, Lietuvai ir žmonijai. Nors trumpai tenka pažvelgti į Varno kūrybos raidą. Varno veikla dailės srityje turi 4 laikotarpius. Pirmasis laikotarpis apima jo poakademinių studijų darbus, atliktus 1908-1913 metais, jo kelionės Sicilijoje, Zakopanėje, Lietuvoje ir Gudijoje. Šio laikotarpio Varno darbus galima pavadinti kompoziciniais portretais. Pav., Dailininkas ir Gamtininkas, Bangose (nuotr. kataloge), Pesimistas, J. Balstrušaičio portretas ir daug kitų.

Antrasis laikotarpis tarp 1914 iki 1918 metų. Čia priskirtini jo darbai: Dr. J. Basasavičiaus, Tomo Žilinsko, Prano Mašioto ir kitų portretai. Šaržų rinkinys "Ant politikos laktų 1924 m. išleistas atskiru leidiniu. Tuo laikotarpiu Varnas suformuoja savo asmenybę tapyboje.

Tretysis laikotarpis sutampa su Lietuvos nepriklausomybės metais (1918-1940). Varnas įsitraukia į valstybės atkūrymo darbą: suintensyvina savo ankstyvesnius siekius, dirba scenos dekoracijas, projektuoja pašto ženklus, piniginius banknotus (parodoje), piešia žurnalams viršelius ir žymiųjų valst. vyrų portretus. Tame laikotarpy sukuria scenos dekoracijas: Miko Petrausko oper. "Birutei", Maironio "Tragedijai" ir kt. Organizuoja Meno Kūrėjų Draugiją, kuri pasirūpina M. K. Čiurlionio darbų atvežimu iš Rusijos. Prisidėjo prie Valstybės Teatro ir Meno Mokyklos įkūrimo ir buvo jos profesorius.

1944 m. Varnas atsiduria ketvirtame priverstinės emigracijos laikotarpy. Ir čia Varno veikla buvo atkakliai tęsiama, kad ir vargingose sąlygose. Jis tapo portretus, piešia šaržus ir gamtovaizdžius. Būdinga yra tai, kad portretuojamą asmenį Varnas įjungia kaip ir savo kūrybos pirmajame laikotarpy, į simbolinę gyvenimo aplinką arba įveda jon tautinių elementų. Be to, ketvirtojo laikotarpio Varno portretuose vyrauja pomikis pabrėžtinai išryškinti būdinguosius vaizduojamų asmenybių vruožus ir jų esminius daus nusiteikimus bei reprezentacinius aspektus, kaip va: prel. M. Krupavičiaus, inž. St. Kairio, kun. J. Švagždžio, prel. Juro ir keleto kitų, kurių šioje parodoje turime, bet autoriaus pageidaujamų prel. Krupavičiaus, poeto Brazdžionio ir Galvos-Galvanauskos atvaizdų šiai parodai neskolino.

Tame laikotarpy Varnas sukūrė didelę istorinę kompoziciją - "Mindaugo vainikavimą", - kuris pateko į privačias rankas ir parodoje taip pat negalėjome išstatyti (kat. yra tik jo nuotr.). Į šį, beveik ketverius metus trukusį darbą, autorius yra įdėjęs milžiniškų pastangų, kad vaizduojamoji istorinė scena įmanomai arčiau susigretintų su gyvenimiškąja tikrove. Tai rodo ne vien savitai apipavidalinta architektūrinė aplinka, taip artima lietuvių liaudies architektūros pradams.

Aliejinės tapybos darbų iš viso Varnas yra padaręs 1,280, gal ir daugiau; 20 portretinio žanro kompozisijų, 170 mažesnio formato gamtovaizdžių. Į tą skaičių įeina 1,090 padarytų tremtyje Vokietijoje ir Amerikoje. Apie 470 padarė grafikos darbų. Apie 220 piešinių.

Nemažą kiekį išstatėm varno kūrinių iš jo studijos. Tai paskutinieji jo darbai, kuriuos galima įsigyti parodoje. Tik gaila, kad neturime "Mindaugo vainikavimo", ko pats autorius norėjo pamatyti. Bene paskutinis prof. Varno kitas būdingas kūrinys yra parodoje, tai "XX amžiaus mirties triumfas. Čia autorius pavaizduoja baisų XX amžiaus žmogaus žiaurumą.

Prof. Adomas Varnas yra Čiurlionio Galerijos steigėjas ir krikšto tėvas. Taip pat Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos Garbės pirmininkas.

Baigdamas noriu pridurti, kad visų Varno nuopelnų, ką jis atliko estetinio ir visuomeninio darbo baruose, neįmanoma trumpai aptarti. Prof. Varnas niekad neužmiršo krauju aplaistytos Lietuvos žemės.

Iš Australijos Chicagoje vizituojąs dailininkas Vladas Meškėnas, pagerbdamas prof. Varną ir jo ponią, nupiešė judviejų atvaizdus, kuriuos matome ant sienos tarp garbingųjų svečių.

Varno pašto ženklus parodai paskolino Juozas Mačėnas, o Lietuvos piniginius banknotus paskolinio Jonas Z. Augustinius.

Dėkoju visiems, kurie parodai paskolino paveikslus.

Linkiu prof. Adonui Varnui ir jo poniai "Mariukui" geriausios sveikatos ir sėkmės.

M. S.

---

liko negrįžusios tiktai jos platinimo išlaidos, kurias apmokėjo mitetas, ypač jo pirmininkas šienė, Stasys Pranskevičius, J.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Born Loser!

Strawberry Pie Spells Pleasure

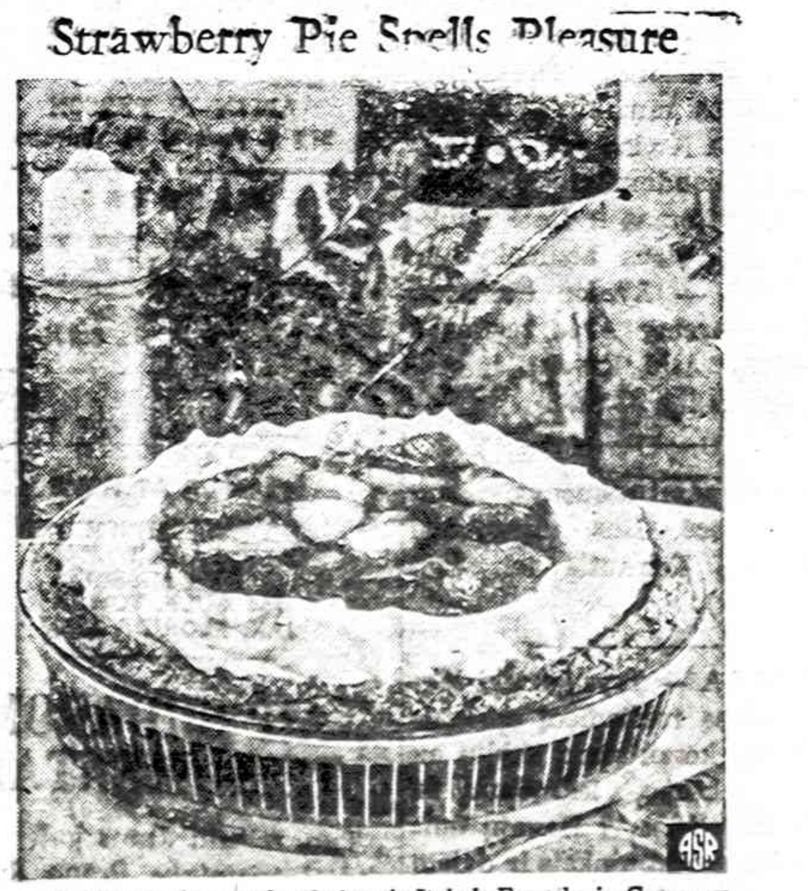

In France they are les fraises, in Italy le Fragole, in Germany die erdbeeren. We call them strawberries and, at the peak of perfection, they are truly special eating. Nothing surpasses Fresh Strawberry Pie! In this version, Birds Eye Cool Whip non-dairy whipped topping provides a smooth base to hold the jellied ripe berries. Either graham cracker crumb crust or pastry crust may be used — the "store-bought" kind or your own favorite recipe. In either case, the finished pie is scrumptious.

Fresh Strawberry Pie

- 1 package (3 oz.) strawberry or strawberry-banana flavor gelatin
- 1-2/3 cups boiling water
- 2 tablespoons sugar
- container (4-1/2 oz.) frozen whipped topping, thawed
- Few drops red food coloring (optional)
- 1 baked 9-inch graham cracker crumb crust or pie shell, cooled
- 1-1/2 cups halved fresh strawberries

Dissolve gelatin in boiling water; measure 1/2 cup and chill until slightly thickened. Fold thickened gelatin and sugar into the whipped topping; add food coloring. Chill again, if necessary, until mixture will mound. Line bottom and sides of crumb crust with the whipped topping mixture, mounding high around edge. Chill. Meanwhile, chill remaining gelatin until thickened; stir in strawberries. Spoon into the whipped topping-lined crust without covering the rim around the edge. Chill until firm, at least 3 hours.

A. † A.

PRANAS SEKMOKAS

Gyv. 7041 So. California Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1978 m. gruodžio 13 d., 3:45 val. ryto sulaukęs 72 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Žeimių miestelyje.

Amerikoje išgyveno 20 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Irena (Stradzevičiūtė) ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Prikiausė Amerikos Lietuvių Tarybai, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungai ir (R) Lietuvių Bendruomenei, Balfui, Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijai ir Vasario 16 gimnazijos Rėmėjams.

Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Šeštadienį, gruodžio 16 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Prano Sekmoko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinmą.

Nuliūdę lieka:

Žmona ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktoriai Jonas Evans Jr., ir Stasys Evans. Tel. 737-8600.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume ouu Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki 40,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOSIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5¼% — All accounts compounded daily — Passbook Savings.

7½% — 4 Year Savings Certificate (Minimum $5,000)

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

• • •

"Saulė ir skydas yra Viešpats, malonę ir garbę Jis suteikia. Viešpats neatsako gera tiems, kurie elgiasi nekaltai". — Psalmė 84:11.

Mūsų tekstas suteikia daug paguodos Dovido klasei, Dievo mylimiesiems, pateptiesiems, Kristaus kūno nariams. Tokiems Viešpaties Dievas yra saulė ir skydas. Jis apšviečia juos ir teikia jiems gausių palaimų ir sergi nuo viso, kas galėtų juos sužeisti. Visa turi išvien veikti naudai tų, kurie jį myli ir yra jo pašaukti, kaip jo nutarta. Turėdami tad tokius palaimintus užtikrinimo žodžius, džiūgaudami mes galime žiūrėti į ateitį, pilnai tikėdami, kad turesime dalies pažadėtame garbingame atlyginime, kuris yra prirengtas ir siūlomas nuolankiems, pasišventusiems ir ištikimiems Jėzaus Kristaus pasekėjams.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos ... Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
... LITUANICA AVENUE Phone. YArds ...-34...

BUTKUS VASAITIS
... 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

PRADŽIOS MOKYKLOS

Remiantis Lietuvos centrinio statistikos biuro pranešimu, 1913 m. Lietuvoje buvo 875 pradžios mokyklos. Jas lankė 51.221 mokisys. Vokytojavo 1.022 mokytojai. Kilus pirmajam karui užsidarė visos rusiškos mokyklos. O buvę rusų ir daugumą kitų tautybių mokytojų išbėgo į Rusiją. Tuomet mokyklos liko be mokytojų, be globos ir priežiūros. Mes iš jų paveldėjome tik nedidelį skaičių apgriuvusių mokyklų pastatų.

Po kurio laiko vokiečių okupacinė valdžia pradėjo organizuoti pradžios rokyklas. Jose mokslas buvo dėstomas gimtąja kalba ir privalomas mokymasis vokiečių kalbos. 1918 m. pavasarį vokiečių valdžia pranešė, kad tuo laiku vadinamoje Šiaurės Lietuvoje (Nord-Litauen) su Vilniaus miestu ir apskritimi buvo 932 pradžios mokyklos. Jose mokėsi 76.000 mokinių. 1918 m. pabaigoj šias mokyklas ir trumpalaikius mokytojų kursus vokiečiai perdavė Lietuvos vyriausybei.

Sudarius pirmąją Lietuvos vyriausybę visi švietimo reikalai buvo pavesti Švietimo ministerijai. 1918 m. pabaigoj įvyko Vilniuje tos ministerijos įgaliotinių ir mokytojų delegatų pirmasis pasitarimas. Ši ir 1919 m. įvykus antroji konferencija priėmė visą eilę nutarimų, kuriais vadovautasi iki Steigiamojo Seimo. Kaune nuo 1918 m. lapkričio mėn. veikė "Saulės" mokytojų seminarija. O nuo 1919-20 mokslo metų pradžios pradėjo veikti Panevėžio ir Marijampolės valstybinės mokytojų seminarijos. Švietimo ministerija St. Seimui patiekė 4 metų privalomo pradžios mokslo projektą ir jo vykdymo taisykles. Šis projektas po ilgų svarstymų ir teisymų, Seime buvo priimtas trečiuoju skaitymu. Privalomasis 4 skyrių pradžios mokslas visamę krašte įvestas 1929 m. Šešių skyrių pradžios mokslas jau veikė nuo 1930 m. Jau buvo suplanuota įvesti privalomą 8 metų pradžios mokslą, bet viską auardė kilęs karas.

Dar žvilgterėkime į to pradžios mokslo įstaigų veiklą. 1919 m. veikė 1.036 pradžios mokyklos. Jose mokė 1.232 mokytojai. Mokinosi 45.540 mokinių. Švietimui išleista 6.974.922 auksinai. Veikė trys mokytojų seminarijos, kurias lankė 149 klausytojai. O užbaigdami pirmąjį nepriklausomybės dešimtmetį jau turėjome 2.386 pradžios mokyklas su 124.295 mokiniais. Jose mokytojavo 3.479 mokytojai. Veikė 10 mokytojų seminarijų su 1.262 klausytojais. Teko paruošti naujus mokytojus, nes senųjų jau buvo mažai likę. Tai per eilę metų ir veikė įvairūs kursai ir seminarijos. Paruošus mokytojus, jau buvo praplėstas mokyklų tinklas ir per dešimtmetį padaryta didelė pažanga. ("Pirmasis nepriklausomos Lietuvos dešimtmetis". Kaunas. 1930 m.)

O apie paskutiniųjų metų pažangą. Pr. N. rašo taip: ". . . Prieš pat nepriklausomybės pabaigą (1939/40 m.m.) Lietuvoje buvo 2.743 pradžios mokyklos

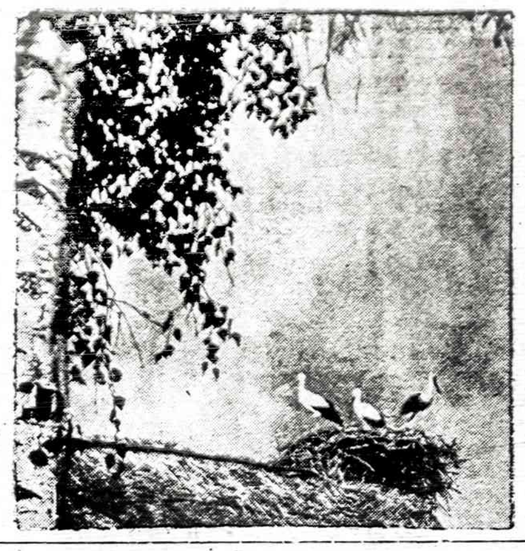

su 341.299 mokiniais. Jose mokė apie 7.000 mokytojų". ("Lietuvių Žodis", 1948 m. Nr. 7.)

Lietuva vos prisikėlusi iš žiaurios priespaudos, per tokį trumpą laiką padarė didelę pažangą visose nepriklausomo gyvenimo srityse. Tas aiškiai parodo, ką reiškia tautai laisvė ir nepriklausomybė.

V. Vytenietis.

TRUMPAI

★

— Juozas Mociškis iš Bridgeporto apylinkės, dosnus ir nuoširdus lietuviškų reikalų rėmėjas vakar lankėsi Naujienose pasveikinti su artėjančiomis šventėmis, palinkėti laimingų Naujųjų Metų. Ta proga jis prašė persiųsti po $10 šioms organizacijoms: Amerikos Lietuvių Tarybai, (R) Lietuvių Bendruomenei, Spaudos Klubui ir Lietuvių TV. Dėkui už sveikinimus, už gerą pavyzdį ir už $15 auką Naujienoms.

*

— Agutė ir Petras Galinauskai iš Marquette Parko prisiuntė kalėdinę kortelę su sveikinimais, o savo linkėjimus Naujienoms atlydėjo $5 auka. Dėkui.

*

— Jonas Massas iš Union Pier, Mich., atsiuntė tokį laišką: "Artinasi Kalėdos ir Nauji Metai, artinasi ir mano prenumeratos pabaiga. Siunčiu dabar, kad Jums nereikėtų gaišti ir daryti nereikalingas išlaidas. Taip pat rasite $5 viršaus, tai auka už kalendorių. Geri linkėjimai nuo manęs dėl jūsų visų". Dėkui už laišką ir už auką.

*

— Pranas Mozuraitis iš Marquette Parko, pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą $7 auka. Emilija Kolbienė atsiuntė $2 už kalendorių. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn. ir atsiuntė $2 auką, bet pavardės prašė neskelbti. Dėkui visiems. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangų rasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai kviečiami su jomis susipažinti ir užsisakyti. Platinimo vajaus proga Naujienos siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gaunamus pageidavimus arba platintojų prisiųstus galimų skaitytojų adresus.

*

— Chicagos Jūrų Skautijos ruošiamos kūčios bus gruodžio 17 d. 3 val. popiet Vaičaičio salėje, 4258 S. Maplewood. Vietas rezervuoti tel. 376-6256 arba 254-2665.

*

— Balfo St. Petersburgo skyriaus valdyba prineša visuomenei, kad dar neaukoję Balfui, savo aukas gali įteikti sekmamieniais Lietuvių klube Balfo valdybos nariams: pirm. Jonui Valauskui, vicepirm. Aničetai Mieliauskienei, sekr. Onai Galvydienei arba ižd. Vaclovui Kriaučiūnui. Taip pat aukas galima siųsti: Jonas Valauskas, 1849 - 60 St. N., St. Petersburg, FL 33710.

*

— Vytautas Beliajus, Denver, Colorado, pakviestas į Meksiką pravesti visos savaitės lietuviškų tautinių šokių, dainų ir lietuviškų vestuvių seminarus. Kartu vyksta Mary Ann Valeška iš Fort Collins, Kazys Steigis iš Denverio ir Gintaras Genys iš Brigham Young universiteto Utah valstijoje. Visi jie bus seminaro lektoriais.

*

— Arėjas Vitkauskas, World Wide News biuro vedėjas, Jersey City, NJ, turi savo skiltį American Scene taip pat ir Gvijanos sostinėje Georgetown mieste išeinančiam Sunday Arejosy laikraštyje. Tarp daugelio laikraščių ir žurnalų ta jo skiltis yra bent dvejuose Indijos žurnaluose, Evening Herald of Shenandoah, Australijoj išeinančiame News Digest International žurnale, lietuviams žinomam "Speak Up" laikraštyje Kanadoje ir dar daugelyje kitų. Juose jis dažnai mini Lietuvos okupaciją, pasakdomas skaitytojams apie pavergtų lietuvių vargus. Beto, daugelyje angliškų laikraščių telpa jo atsiminimai bei vaizdeliai, dažniausiai surišti su asmeniška patirtimi bei Amerikos lietuvių gyvenimu. Nežiūrint šio krūvio Arėjas Vitkauskas randa laiko bendradarbiauti lietuviškoje spaudoje.

*

— Stanley ir Elizabeta Balzekai, didelės automobilių pardavimo bendrovės savininkai Čikagoje, nesenai atšvente 55 metų laimingų vedybų sukaktį. Jis yra Lietuvių Prekybos Rūmų steigimo bei organizavimo pirmūnas.

*

Čikagos jūrų šaulių Gen. T. Daukanto kuopos nariams, šeimoms ir jūrininės šauliškos veiklos remėjams tradicinis kalėdinis suėjimas - Kūčių vakarienė, įvyks š. m. gruodžio m. 16 d., šeštadienį, 6 val. vak. Vyčių salėje. Programoje: tradicinės Kūčių apeigos, kalėdinės giesmės, vakarienė ir Kalėdų senelis su dovanomis.

*

— Jonas Kurta praneša, kad jis iš Liet. Žurnalistų S-gos Revizijos Komisijos kandidatų pasitraukia.

*

— SPECIALI 20% NUOLAIDA UŽ 14 KARATŲ RETEŽĖLIUS. Daug įvairių puošmenų. Mokame $4 už sidabrinį dolerį. Perkame pašto ženklus ir pinigų kolekcijas. PATRIA, 4207 So. Sacramento. Tel.247-5081. (Pr.)

*

— Dovanos jūsų mylimiesiems. Baltijos gintaras, itališkas 18 k. ir 14 k. auksas, koralai, kultūriniai perlai ir kitos brangenybės. Lladros iš Ispanijos, Anri medžio drožiniai, "Dresdens", šveicariškos muzikinės dėžutės ir kristalas iš viso pasaulio. Kalėdiniai šiaudinukai ir daug, daug kt. Romas ir Dalė Daukšai kviečia visus atsilankyti ir apsipirkti — Avalon Galleries, 4243 S. Archer Ave., telefonas 247-6969. Atid. kasdien ir sekmadieniais iki Kalėdų. (Pr.)

● Priimami asmenys, reikalingi globos. Bus rūpestingai prižiūrėti. Teirautis tel. 436-6294. (Pr).

MANILA — Trys kariški lėktuvai ištisą trečiadienį apskraidė 19,000 ketvirtainių mylių ploto dringo Okeano, ieškodami 94 pėdų laivelio su 7 Havajų universiteto mokslininkais ir dviem kitais, dingusio praeitą pirmadienį. Jokio ženklo nerado.

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga surinkta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave., Chicago, IL. 60629.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos laisvojos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJŪDĮUI skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karalis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9733, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrenginiais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didįjį talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2605 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3361 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3329
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDZIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDĖJA
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prez'dentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

55-TA IR PULASKI
Labai švarus, beveik naujas, 5½ kambarių mūrinis ant 33 pėdų sklypo. 3 labai patrauklūs miegamieji, ąžuoniniai virtuvės kabinetai, durys ir visas medis. Hollywood stiliaus vonia, apsauga nuo potvynių, šildymo-šaldymo centrinė sistema, pilnai inzoliuotas, labai puošnūs kilimai. Tas namas turi būti gteitai padruotas. Skambinkite stebuklingu telefonu: 254-8500.

NAMAS KAIP PINIGAS
Nustok rūpintis pajamomis - pirk dviaukštį mūra su dviem 6 kambarių butais ir dar 4 kambarių butu. Kabinetinės virtuvės, naujos vonios, 2 mašinų garažas, gera vieta geroje Brighton, Parko apylinkėje. Kaina $57,900 taigi bargeno laikas yra dabar. Reikia tik skambinti stebuklingu telefonu: - 254-8500.

2840 W. MARQUETTE RD.
3 didelės krautuvės puiriame vieno aukšto 60x85 pėdų dydžio name. Individualus šildymas ir vandentiekis. 3 mašinų mūrinis garažas. Labai tinkamas bet kokiam bizniui. Stebėtinai žema kaina, didysis bargenas geroje Marquette gatvėje. Pasinaudokite stebutklingu telefonu: 254-8500.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia
NIGHT SECURITY MAN
5 days a week. Sun. thru Thurs. 11 P.M. to 7 A.M. Good benefits. Must speak english. Private club in down town area.
APPLY IN PERSON
312 S. Federal St. Chicago

WELDERS
Experienced MIG wire welders. Apply 9-1 P.M.
ECONOMY ENGINEERING CO.
484 Thomas Dr.
Bensenville, Ill. 60106

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia
$5/HOUR AT HOME
NO EXPERIENCE OK
CASH PAID WEEKLY
FOSTER MISSIONS
754 GULF TOWER
JAX, FLORIDA 32207

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu Jums gali dau padėti *teisininko Prano Šul* paruošta, — *teisėjo Alphons Wells* peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago IL 60608.

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

O GERIAUSIAI ČIA
LABAI ŠVARUS 2 butų namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. $37,000.
ŠVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas - vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė. $53,900.
2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.
MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė. $50,000.
GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
MODERNUS 2 aukštu mūro namas, apie $18,000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.
VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—88 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJA!
Tikrai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-6775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
12081/2 W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštalieniais iki 12 v.
Vakarais tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DRAUGAS IR SĄJUNGIS